

Inre marknaden

Resultattavla

November 2001

Scoreboard 9 SV final.DOC

PDF-versioner av tryckta utgåvor finns på:

http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/update/score/index.htm

Originalspråk = engelska

Nr 9

Innehåll

VIKTIGASTE RÖN.....	3
INLEDNING.....	4
1. GENOMFÖRANDET AV DEN INRE MARKNADENS REGELVERK	5
A. Genomförande av lagstiftning	5
B. Genomförande inom specifika sektorer.....	11
C. Överträdelseförfaranden.....	13
D. Europeisk standardisering.....	18
2. FULLBORDANDET AV DEN INRE MARKNADEN	21
A. Strategin för den inre marknaden och index för den inre marknaden.....	21
B. Handlingsplanen för finansiella tjänster och eurons införande	26
3. UNDERSÖKNING AV KVALITETEN PÅ EU:S REGELVERK	28
BILAGA: INDEX FÖR DEN INRE MARKNADEN – METOD OCH UPPGIFTER.....	35

Kommissionen vill gärna ha synpunkter på denna resultattavla samt förslag för framtida utgåvor. Vänligen skicka kommentarer till John F. Mogg, generaldirektör, GD Inre marknaden, Europeiska kommissionen, Rue de la Loi / Wetstraat 200, B-1049 Bryssel, eller till följande e-postadress: Markt-A1@cec.eu.int.

Använd även denna adress för att beställa ett exemplar av denna eller framtida resultattavlor.

VIKTIGASTE RÖN

Genomförandet av den inre marknadens regelverk

- Den genomsnittliga andelen icke genomförda direktiv har minskat till 2 procent sedan den senaste resultattavlan. Emellertid har hela 10 procent av direktiven inte genomförts i samtliga medlemsstater.
- Finland, Danmark, Sverige, Nederländerna och Spanien uppfyller för närvarande det mål på 1,5 procent icke genomförda direktiv som Europeiska rådet ställt upp för våren 2002.
- Finland och Grekland har gjort de största framstegen sedan maj. Förenade kungariket, Frankrike och Tyskland har dock inte nått så långt som man hade kunde vänta sig.
- Den genomsnittliga eftersläpningen inom det socialpolitiska området är 5,4 procent. Österrike och Belgien uppvisar en tvåsiffrig eftersläpning. Den genomsnittliga eftersläpningen på miljöområdet är 6,2 procent, där Frankrike, Tyskland, Spanien och Förenade kungariket uppvisar de sämsta resultaten.
- Antalet överträdelser mot regelverket för den inre marknaden uppgår till cirka 1500. Frankrike och Italien står för nästan 30 procent av alla ärenden.
- Endast en tredjedel av överträdelseförfarandena får en snabb lösning. Ingen medlemsstat uppvisar några goda resultat på detta område. Det tar flera år att lösa de fall som hamnar inför domstol. Belgien är den medlemsstat som oftast inte lyckas verkställa domstolens domar.
- Det kvarstår problem när det gäller europeiska standarder, särskilt för byggprodukter och verkstadsprodukter. Det kan ta upp till åtta år att anta standarder.

Fullbordandet av den inre marknaden

- 63 procent av de målinriktade åtgärder som fastställts i den inre marknadens strategi förväntas genomföras i tid. Detta är bättre än föregående år, men fortfarande otillfredsställande.
- Det nya indexet för den inre marknaden visar att det har skett en gradvis men långsam förbättring när det gäller den inre marknadens funktion.
- Genomförandet av handlingsplanen för finansiella tjänster följer tidsplanen, men mycket återstår att göra.

Undersökning av kvaliteten på EU:s regelverk

- Nederländska företag är mest tillfredsställda med kvaliteten på det regelverk som omfattar dem, medan tyska och franska företag är minst tillfredsställda. Regler om produktöverensstämmelse är det område som utgör det största problemet för Europa.
- Kommissionen uppskattar att man skulle kunna spara 50 miljarder euro med en lagstiftning av bättre kvalitet.
- Flertalet företag har ännu inte känt av regeringarnas försök att förenkla lagstiftningen. Detta gäller särskilt företag i Frankrike, Tyskland och Danmark.
- Finland uppfattas som den medlemsstat som det är lättast att handla med, medan Förenade kungariket och Italien uppfattas som de svåraste.

INLEDNING

Kommissionens första resultattavla för den inre marknaden, som offentliggjordes 1997, var fokuserad på medlemsstaternas genomförande av regelverket för den inre marknaden eftersom betydande förseningar hindrade medborgare och företag från att helt utnyttja den inre marknads potential. Bara genom att mäta och offentliggöra resultaten i fråga om genomförandet har resultattavlan gett ett stort bidrag till dagens relativt lilla eftersläpning i genomförandet.

Dessa effekter har lett till att många andra resultattavlor har spritts inom EU. Dessa täcker områden från innovation och företagande, rättsliga och inrikes frågor till statligt stöd. Vid en tidpunkt då regeringar allt mer försöker mäta effekterna av sin politik kan en resultattavla där man presenterar uppgifter på ett lättillgängligt sätt utgöra ett särskilt effektivt instrument.

Den genomsnittliga eftersläpningen har minskat markant sedan föregående resultattavla. Detta är tillfredsställande, men med tanke på att det bara är fyra månader till Europeiska rådets möte i Barcelona i mars 2002 måste några medlemsstater (särskilt Grekland, Frankrike, Österrike och Förenade kungariket) göra sitt yttersta för att nå Europeiska rådets mål på 1,5 procent. Efter denna viktiga tidsfrist måste man dock fortsätta att övervaka genomförandet, minska eftersläpningen ytterligare samt beakta nya direktiv som träder i kraft och kandidatländer som ansluter sig till Europeiska unionen.

Att gemensamma regler korrekt efterföljs på hela den inre marknaden förblir en huvudprioritering. Det stora antalet överträdelse som påvisas i denna resultattavla visar att medlemsstaterna inte alltid uppfyller sina fördragsenliga skyldigheter. Precis som när det gäller eftersläpningen är det viktigt att medlemsstaterna avsevärt börjar minska antalet överträdelse som de ansvarar för.

I resultattavlan tittar vi också på framstegen när det gäller att fylla kvarstående luckor i regelverket på gemenskapsnivå, särskilt enligt vad som anges i strategin för den inre marknaden och i handlingsplanen för finansiella tjänster. Ett första försök görs att mäta framstegen på väg mot en bättre inre marknad med hjälp av ett sammansatt index. Slutligen presenteras i resultattavlan resultaten av Europeiska kommissionens undersökning av 4000 europeiska företags syn på kvaliteten på det regelverk som de omfattas av. Den viktigaste slutsatsen av denna undersökning är att flertalet företag anser att reglerna fortfarande är alltför komplicerade och betungande.

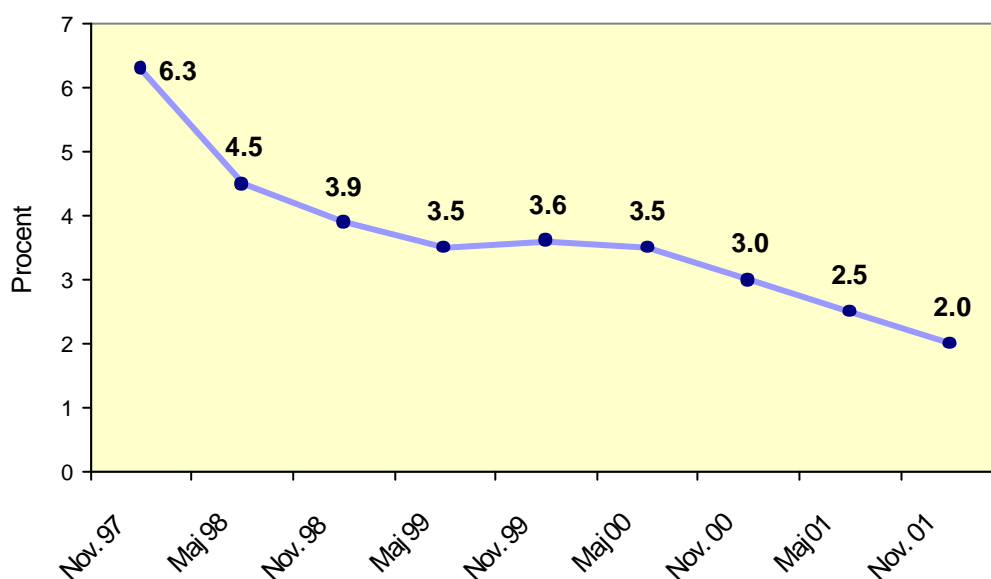
1. GENOMFÖRANDET AV DEN INRE MARKNADENS REGELVERK

A. Genomförande av lagstiftning

Regelverket för den inre marknaden består av nästan 1800 lagstiftningsåtgärder¹, som tillsammans syftar till att främja en harmonisk och balanserad utveckling av ekonomisk verksamhet och en hållbar tillväxt som inte driver på inflationen i hela Europeiska unionen. Flertalet av dessa åtgärder utgörs av direktiv som medlemsstaterna måste införliva i sin egen nationella lagstiftning inom en överenskommen tidsfrist.

Ett långsamt genomförande kan störa affärsverksamheten allvarligt och hindra medborgare att utnyttja sina rättigheter. Typiska exempel finns i genomförandet av social-, miljö- och transportpolitiken eller i erkännandet av utbildningsbevis. Alla gemenskapsinstitutioner har uppmanat medlemsstaterna att helt uppfylla sina åtaganden att genomföra antagna åtgärder. Vid sitt möte i Stockholm i mars 2001 uppmanade Europeiska rådet medlemsstaterna att uppfylla ett genomförandemål på 98,5 procent, eller med andra ord att minska sin eftersläpning till under 1,5 procent fram till Europeiska rådets möte i Barcelona (den 15-16 mars 2002). Denna uppmaning att agera har inte gjorts för döva öron. Medlemsstaterna har ökat sina insatser för att uppfylla de åtaganden de gör då rådet antar direktiv.

Diagram 1: Den genomsnittliga eftersläpningen har minskat

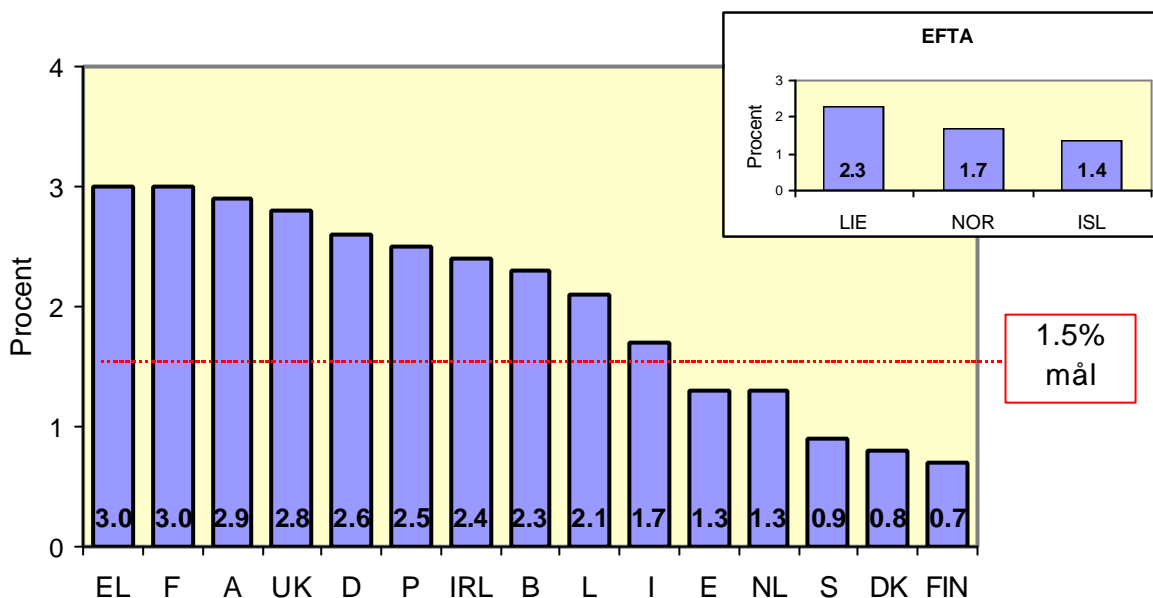
Anm.: Eftersläpningen i genomförande visar andelen direktiv som ännu inte har anmälts som införlivade i förhållande till det totala antalet direktiv med en tidsfrist som satts senast den 15 oktober 2001.

¹ 1490 direktiv och 275 förordningar anses ha en direkt verkan på den inre marknads funktion.

Goda framsteg på väg mot målet på 1,5 procent

Den genomsnittliga eftersläpningen uppgår i Europeiska unionen till 2,0 procent jämfört med 2,5 procent för bara sex månader sedan. Detta innebär dock att totalt 450 nationella genomförandeåtgärder fortfarande är försenade. Den enda godtagbara eftersläpningen är noll, men man måste ändå erkänna att goda framsteg gjorts. Vi får inte glömma att den genomsnittliga eftersläpningen för bara fyra år sedan låg på 6 procent, där flera medlemsstater uppvisade tvåsiffriga tal. Med denna utveckling har flertalet medlemsstater goda möjligheter att uppfylla eller rent av överträffa målet på 1,5 procent kommande vår. Om detta mål uppnås finns det ingen anledning varför Europeiska rådet inte skulle kunna gå vidare genom att komma överens om ett ännu ambitiösare mål på till exempel 0,5 procent för våren 2003.

Diagram 2: Fem medlemsstater har redan en eftersläpning på upp till 1,5 procent

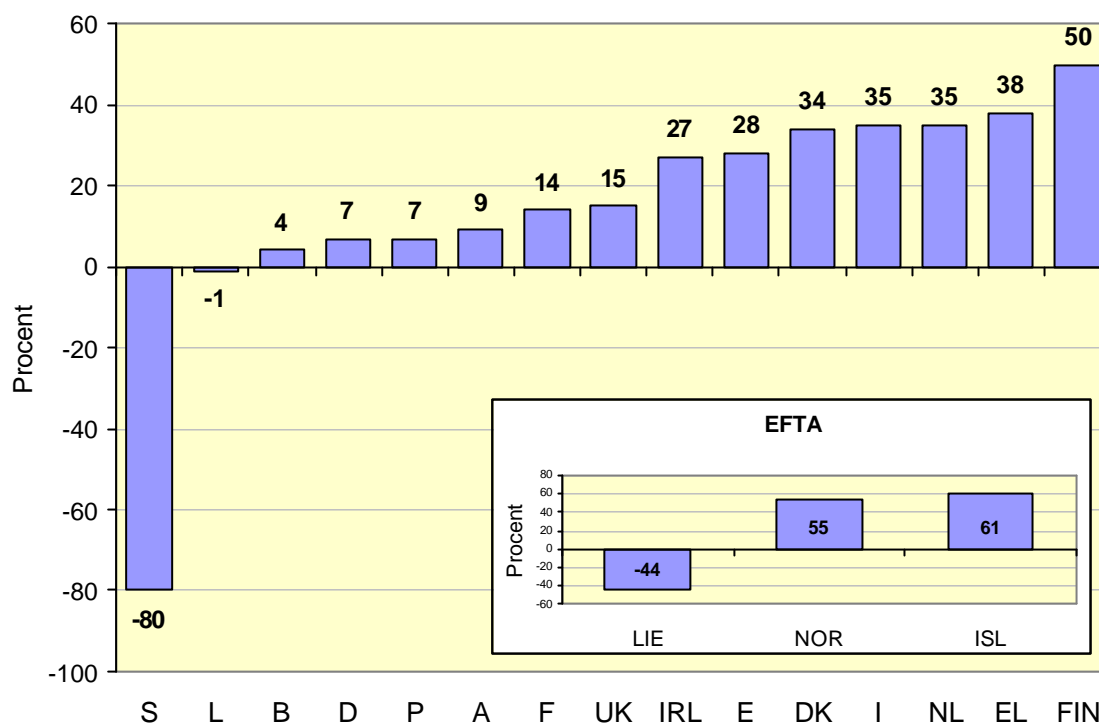
Anm.: Diagrammet avser läget den 15 oktober 2001.

Finland har tagit över Sveriges förstaplats bland medlemsstaterna. Sveriges eftersläpning har försämrats kraftigt jämfört med föregående resultatavla men understiger fortfarande 1 procent. Greklands, Nederländernas, Italiens och Danmarks förbättring är ganska imponerande. Å andra sidan står Förenade kungarikets, Frankrikes, Österrikes, Portugals, Tysklands och Belgiens resultat inte i proportion till utmaningens omfattning. Luxemburg är den enda medlemsstaten vars eftersläpning faktiskt har utvecklats i negativ riktning. Samtliga dessa medlemsstater behöver göra en stor sista ansträngning för att uppnå Europeiska rådets mål. Det är inte för sent. Island och Norge, som båda är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet², lyckades mer än halvera sin eftersläpning på sex månader. Detta är uppenbart ett resultat av en resolut insats från dessa länder efter ett otillfredsställande resultat i föregående resultatavla.

”...det finns det ingen anledning varför Europeiska rådet inte skulle kunna gå vidare genom att komma överens om ett ännu ambitiösare mål på till exempel 0,5 procent för våren 2003.”

² Den inre marknaden omfattar också Island, Liechtenstein och Norge genom deras medlemskap i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

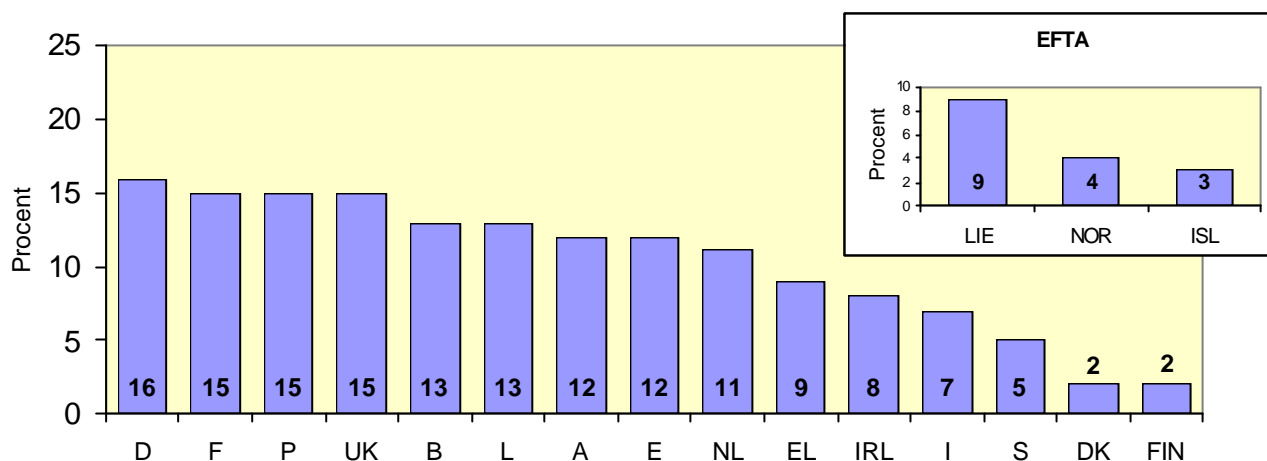
Diagram 3: Framsteg sedan maj månads resultattavla

Anm.: Procentuell förändring sedan maj månads resultattavla. Exempelvis har Finlands eftersläpning minskat med 50 procent.

Flertalet medlemsstater fortsätter att kämpa för att genomföra aktuella direktiv i tid. Den genomsnittliga eftersläpningen i genomförandet av EU-direktiv som skulle träda i kraft under 2000 uppgår till 12 procent. Tyskland, Frankrike, Portugal och Förenade kungariket uppvisar de sämsta resultaten, medan de nordiska länderna uppvisar de bästa. Den genomsnittliga eftersläpningen i genomförandet av ett direktiv efter det att tidsfristen har passerats är 13 månader. Om vi till detta lägger den genomsnittliga tid som medges för att genomföra ett direktiv (upp till tre år) är det lätt att förstå varför företagen bekymras av att lagstiftningen ofta är inaktuell när den väl träder i kraft.

Diagram 4: Många direktiv som skulle ha införlivats under 2000 har fortfarande inte införlivats nästan ett år senare

Anm.: Andel direktiv som enligt fastslagen tidsfrist skulle genomföras under 2000, men som ännu inte hade anmälts som införlivade den 15 oktober 2001.

”Den genomsnittliga eftersläpningen i genomförandet av ett direktiv efter det att tidsfristen har passerats är 13 månader.”

Diagram 5 utgör en ”att göra”-lista för varje medlemsstat då de antingen försöker behålla sin nuvarande låga eftersläpning (då den redan ligger under 1,5 procent) eller strävar efter att nå Europeiska rådets mål. För att komma ifatt måste berörda medlemsstater inte bara ta itu med den nuvarande eftersläpningen, utan också med de direktiv som har en nära förestående tidsfrist. För att helt eliminera eftersläpningen måste medlemsstaterna i själva verket anmäla totalt 822 nationella genomförandeåtgärder fram till den 15 mars 2002.

Diagram 5: Totalt antal direktiv som skall genomföras under våren 2002

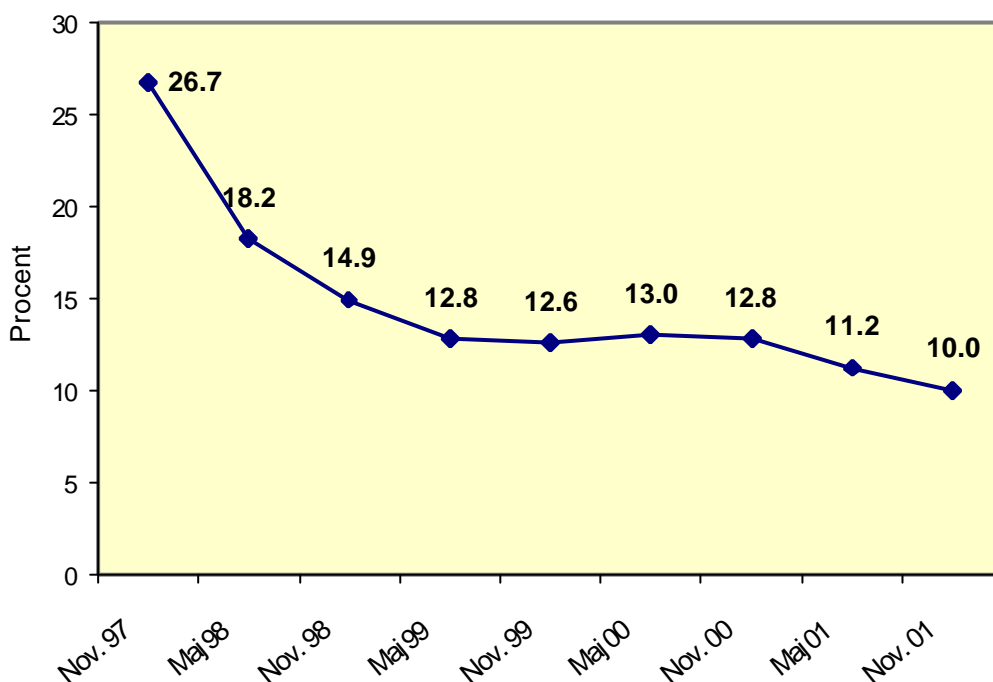
	A	EL	F	UK	B	D	P	IRL	L	I	NL	DK	E	S	FIN
För en eftersläpning på noll	71	70	66	66	63	63	63	59	51	50	44	40	39	39	38
För en eftersläpning på 1,5 %	48	47	43	43	40	40	40	36	28	27	21	17	16	16	15

Anm.: Antalet direktiv som skall genomföras fram till den 15 mars 2002 (Europeiska rådets möte i Barcelona).

Den inre marknadsens regelverk är fortfarande splittrat

Då medlemsstaterna inte genomför direktiv i tid skapar de en lucka i gemenskapens regelverk. I stället för en inre marknad som täcker alla medlemsstater blir resultatet en mycket mindre, splittrad inre marknad vars potential att främja Europeiska unionens ekonomiska utveckling och skapa välstånd inte utnyttjas helt. Diagram 6 visar att 10 procent av direktiven ännu inte har genomförts i samtliga medlemsstater. Med andra ord fungerar den inre marknaden fortfarande bara till 90 procent av sin potential. Eftersom Tyskland, Frankrike och Förenade kungariket – som är stora medlemsstater – hör till de medlemsstater som uppvisar de största förseningarna när det gäller att genomföra direktiv är den rättsliga osäkerhet som europeiska företag och medborgare ställs inför och de missade möjligheter som följer av detta betydande.

Diagram 6: Splitringsfaktorn minskar sakta

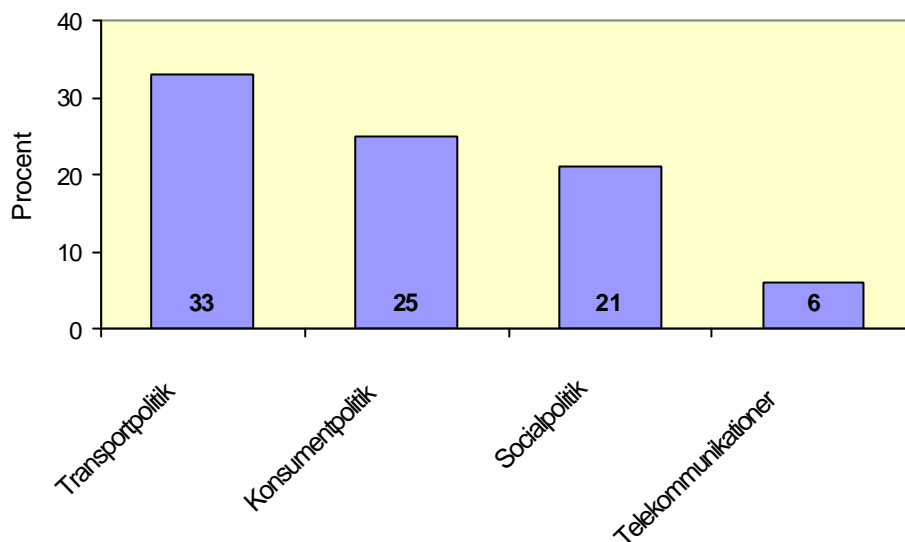

Anm.: Splitringsfaktorn är det antal direktiv som ännu inte genomförts av alla medlemsstater i förhållande till samtliga direktiv som rör den inre marknaden.

”... den inre marknaden fungerar fortfarande bara till 90 procent av sin potential.”

Den inre marknadens splittring varierar avsevärt mellan olika sektorer. Inom sektorer som transport- och konsumentpolitik återstår det att införliva mer än en fjärdedel av all lagstiftning i en eller flera medlemsstaters lagstiftning. Splittringen inom transportpolitiken skulle kunna halveras om bara Irland och Finland tog itu med sin eftersläpning.

Diagram 7: Splittringen är fortfarande störst på transportområdet

Anm.: Diagrammet avser läget den 15 oktober 2001. Splittringsfaktorn visar det antal direktiv som ännu inte genomförts av alla medlemsstater i förhållande till samtliga direktiv som rör denna sektor på inre marknaden.

Alla nyheter är dock inte dåliga. Offentlig upphandling har länge varit en sektor med en avsevärd splittring och relativt sett dåliga resultat. 1997 hade bara tre medlemsstater genomfört alla direktiv om offentlig upphandling. Nu har alla medlemsstater gjort det³, vilket innebär ett stort steg framåt eftersom denna sektor står för mer än 10 procent av BNP.

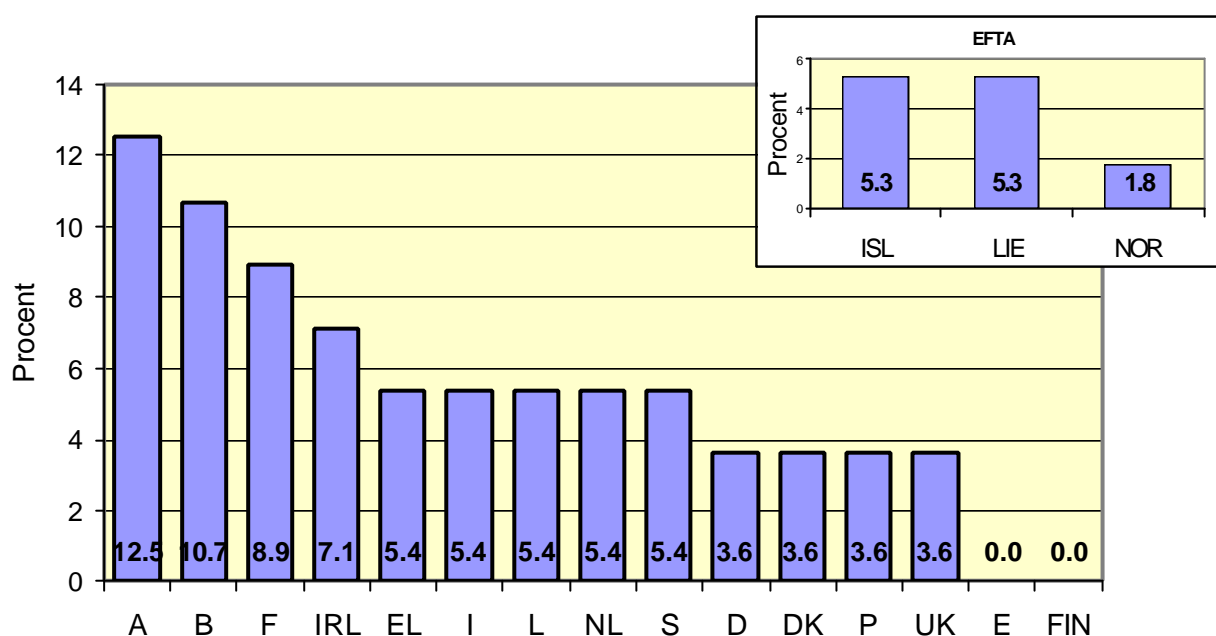
³ Grekland håller på att genomföra det sista kvarstående direktivet.

B. Genomförande inom specifika sektorer

Socialpolitik

Det finns ett betydande samspel mellan den inre marknaden och socialpolitiken. Det har ofta krävts socialpolitiska åtgärder för att fullborda den inre marknaden och bidra till en hållbar utveckling – ett begrepp som kräver att den ekonomiska tillväxten stöder framsteg på det sociala området och respekterar miljön. Olyckligtvis är medlemsstaternas resultat på det socialpolitiska området sämre än för den inre marknaden i allmänhet. Den genomsnittliga eftersläpningen är på detta område 5,4 procent jämfört med 2,0 procent för alla direktiv. Det bör noteras att en betydande andel av senare tids direktiv ännu inte har genomförts⁴. Finland och Spanien bör berömmas för deras utmärkta resultat. Österrike och Belgien uppvisar däremot en tvåsiffrig eftersläpning.

Diagram 8: Eftersläpningen är betydligt större på det socialpolitiska området än den genomsnittliga eftersläpningen för alla direktiv.

Anm.: Andelen socialpolitiska direktiv som ännu inte genomförts av samtliga socialpolitiska direktiv som skulle ha genomförts senast den 15 oktober 2001.

Miljöpolitik

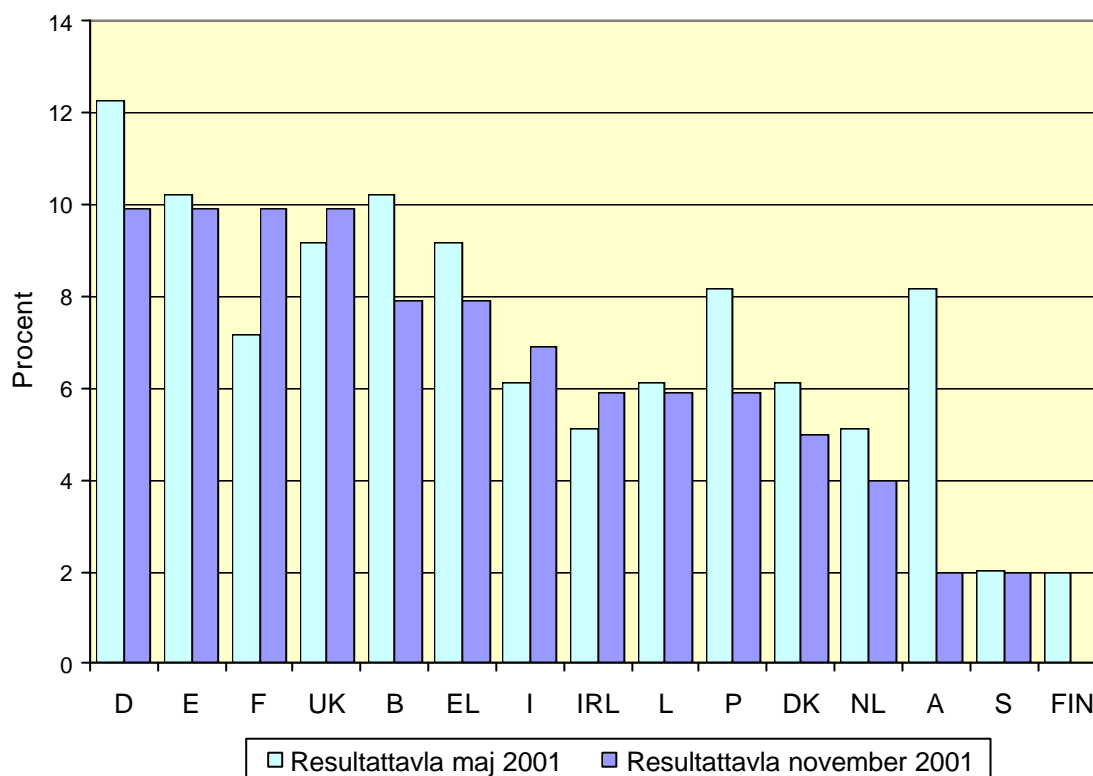
Precis som inom socialpolitiken måste man inom miljöpolitiken ta hänsyn till den inre marknaden. En integrerad strategi som möjliggör en hållbar social, miljömässig och ekonomisk utveckling är mycket viktig för Europeiska unionens långsiktiga framgång. Denna utveckling är kraftigt beroende av att man genomför Europeiska unionens strategi för en hållbar utveckling såsom den utformades vid Europeiska rådets möte i Göteborg i juni 2001. I denna strategi erkänner man också att ett effektivt miljöskydd, som sträcker sig långt över de nationella gränserna, bara kan åstadkommas inom ramen för en väl fungerande inre marknad och harmoniserade miljöregler.

⁴ Eftersläpningen uppgår till 1,4 procent för socialpolitiska direktiv vars tidsfrist löpte ut för mer än två år sedan.

Den genomsnittliga eftersläpningen på miljöområdet uppgår nu till 6,2 procent, vilket bara är en liten minskning från 7,1 procent i maj månads resultattavla. Det är bara Österrike som gjort stora framsteg genom att minska sin eftersläpning med 75 procent. Finland har dock uppnått ett perfekt resultat.

Mot denna bakgrund är det alarmerande att notera att det förekommer betydande förseningar i genomförandet av både social- och miljöpolitiska direktiv. En trovärdig europeisk strategi för en hållbar utveckling förutsätter att medlemsstaterna genomför vad de kom överens om då de antog de nödvändiga åtgärderna.

Diagram 9: Bristande framsteg i genomförandet av miljödirektiv

Anm.: Andelen miljödirektiv som ännu inte genomförts av samtliga miljödirektiv som skulle ha genomförts senast den 30 april respektive den 15 oktober 2001.

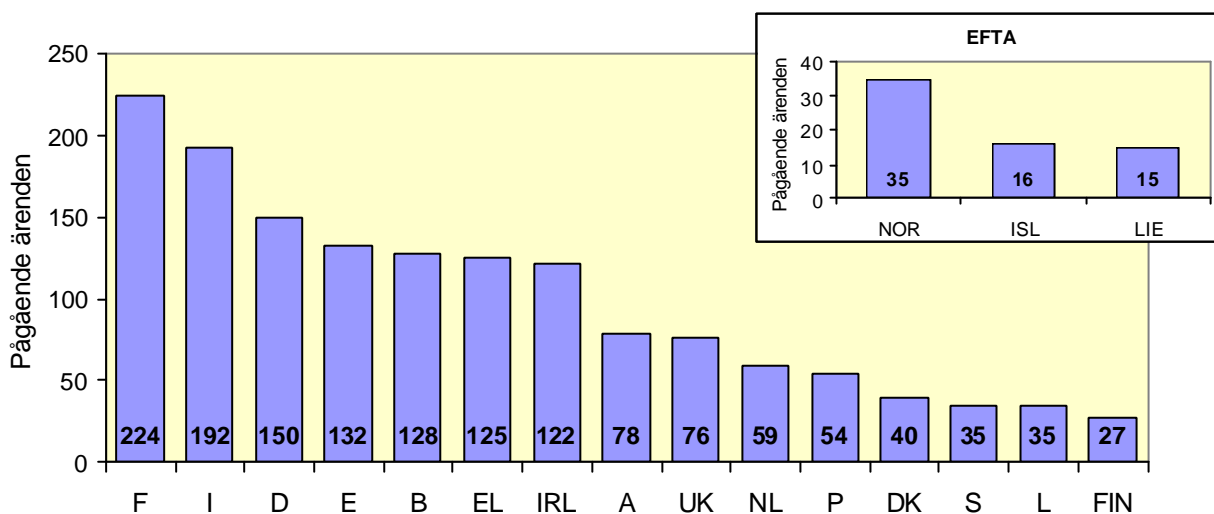
C. Överträdelseförfaranden

Antagna direktiv skall inte enbart införlivas i varje medlemsstats nationella lagstiftning, utan också tillämpas effektivt. Detta utgör en allt större utmaning och bör uppmärksammas mer på politisk nivå. Ett ineffektivt genomförande och en ojämn tillämpning uppfattas allmänt som ett allvarligt problem av både företag och enskilda, som ofta hindras att göra det som de har rätt till enligt gemenskapslagstiftningen. I en gemenskap där rättvisa och solidaritet utgör viktiga värderingar måste medlemsstaterna undvika överträdelser som ofta kan påverka företag och medborgare i andra medlemsstater på ett oproportionerligt sätt, snedvrیدا konkurrensen och underminera det ömsesidiga förtroendet mellan dem.

Kommissionen bekämpar aktivt överträdelser mot den inre marknadens regelverk

Kommissionen har aktivt bekämpat dessa brister, särskilt genom att inleda formella förfaranden mot medlemsstater som inte uppfyller sina skyldigheter. I slutet av augusti 2001 höll kommissionen på att handlägga 1 477 påstådda fall av brott mot den inre marknadens lagstiftning⁵.

Diagram 10: Kommissionen handlägger för närvarande nästan 1 500 överträdelser mot den inre marknadens lagstiftning

Anm.: Pågående överträdelseärenden den 31 augusti 2001.

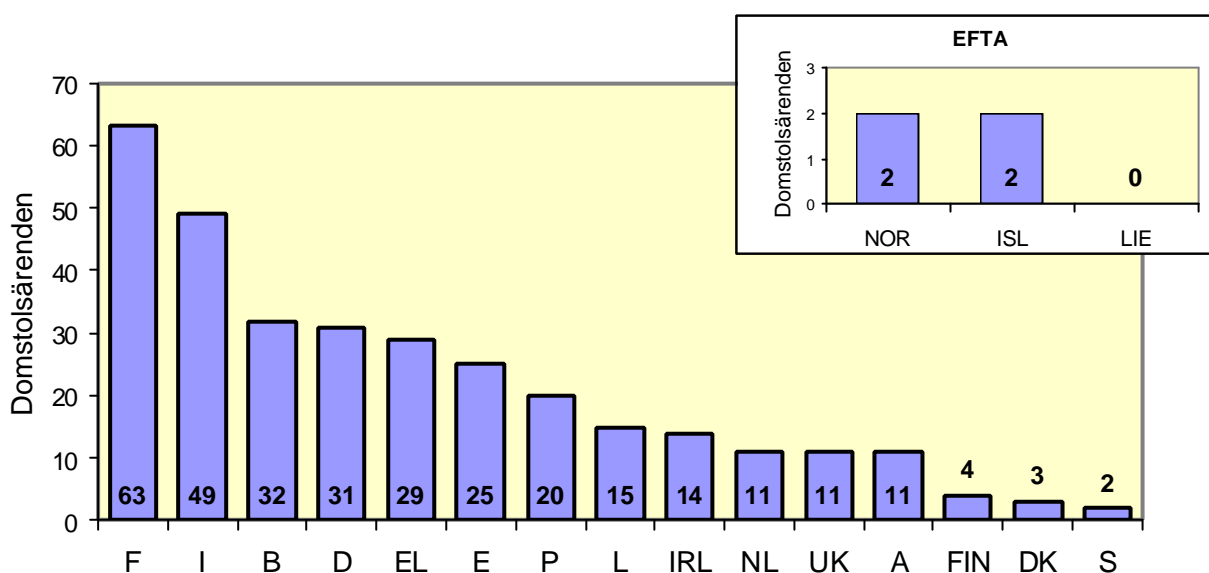
⁵ All statistik om överträdelser i resultattavlan avser ett felaktigt införlivande eller en felaktig tillämpning av den inre marknadens lagstiftning. De inbegriper inte fall där införlivandet är försenat (där överträdelseförfaranden inleds automatiskt), vilka togs upp i föregående avsnitt. Definitionen av fall som rör den inre marknaden är den samma som används i genomförandeavsnittet. Den inbegriper överträdelser mot direktiv där den inre marknaden utgör den rättsliga grunden och överträdelser mot en fördragsbestämmelse som rör den inre marknaden. Statistik om överträdelser som offentliggjorts i tidigare resultattavlor kan inte direkt jämföras med den som presenteras här eftersom definitionerna har ändrats något.

Kommissionen uppmärksammades i de flesta fall (58 procent) på överträdelsen genom klagomål från medborgare eller företag. Frankrike och Italien stod för nästan 30 procent av alla överträdelseförfaranden, vilket också var fallet i föregående resultattavla.

Det råder betydande skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller deras inställning till överträdelser. Varje överträdelse mot gemenskapens lagstiftning är en för mycket, men till exempel Förenade kungarikets resultat visar att det är klart möjligt för en stor medlemsstat att hålla nere antalet överträdelseförfaranden. Å andra sidan stod vissa av de mindre medlemsstaterna för en oproportionerlig andel av överträdelserna. Irland, Belgien och Grekland är föremål för dubbelt så många överträdelseförfaranden som Nederländerna. Var och en av dem ansvarar dessutom för fler fall än samtliga nordiska länder tillsammans.

Det är föga förvånande att bilden är densamma om man tittar på antalet ärenden som hamnat inför EG-domstolen under de senaste fem åren (diagram 11). Även här "leder" Frankrike och Italien med en tredjedel av samtliga mål, samtidigt som de nordiska medlemsstaterna återfinner sig i andra änden av skalan. Belgien och Grekland står för nästan tre gånger så många ärenden som Förenade kungariket och Nederländerna, och cirka tio gånger fler än Danmark eller Sverige.

Diagram 11: Mellan 1995 och 2001 har Frankrike och Italien dragits inför domstol flest gånger

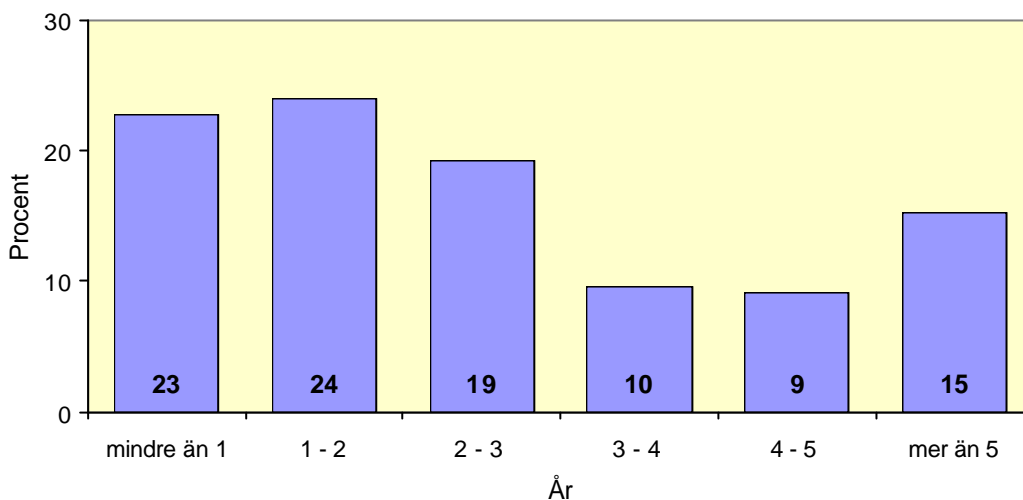

Anm.: Antalet överträdelseärenden som hänvisats till EG-domstolen enligt artikel 226 i EG-fördraget mellan den 1 januari 1995 och den 31 augusti 2001.

Överträdelseförfaranden tar ofta lång tid

Då kommissionen inleder officiella överträdelseförfaranden genom att skicka en formell skrivelse till berörd medlemsstat kan det ta lång tid innan man når en lösning och hindret verkligen undanröjs. Från det att ett förfarande inleds till det att det avslutats kan det i praktiken ta åtskilliga år, vilket framgår av diagram 12.

Diagram 12: Flertalet överträdelseförfaranden tar mer än två år att lösa

Anm.: Antal år mellan det att officiella förfaranden för överträdelse mot den inre marknads lagstiftning inleds och att de fått en lösning vad gäller de ärenden (405) som avslutades under 2000 och 2001.

Om ett ärende går hela vägen till domstolen kan det gå fem år innan ett beslut fattas⁶. Även om domstolen dömer till kommissionens fördel, vilket den gör i nio fall av tio, dröjer det ibland innan medlemsstaterna rättar sig efter domen, vilket innebär att kommissionen måste inleda rättsliga förfaranden på nytt (diagram 13)⁷. Domstolen kan utdöma böter för varje dag som överträdelsen varar, vilket den redan gjort i ett mål som avsåg Grekland⁸. I vissa fall drar dock medlemsstater avsiktligt ut på tiden och undanröjer hindren först strax innan domstolen är beredd att utdöma böter. Då detta händer utsätter man rättssäkerheten för en svår prövning.

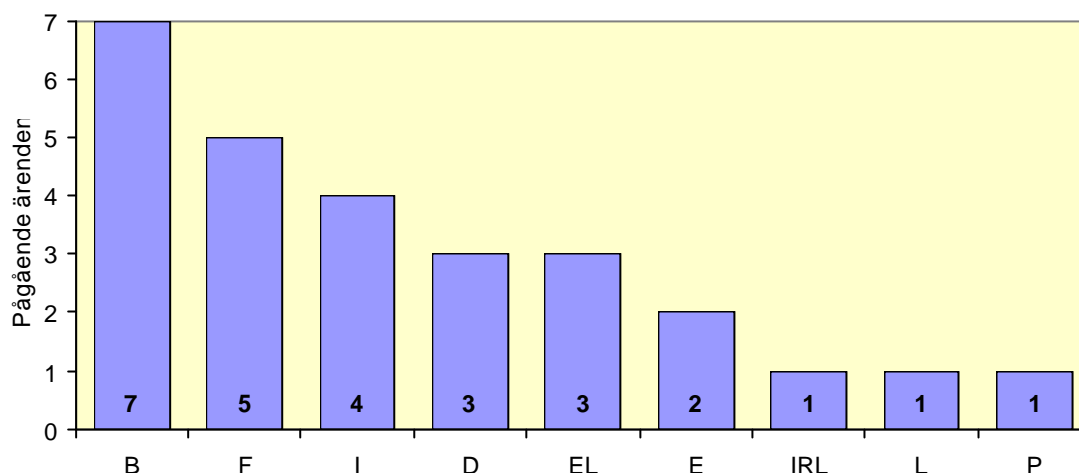
Det finns för närvarande 27 pågående mål där medlemsstater ännu inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att rätta sig efter att domstolen har konstaterat att gemenskapslagstiftningen har överträtts. Belgien och Frankrike är särskilt långsamma att rätta sig efter domstolens domar, medan några sådana fall inte förekommer i fråga om Förenade kungariket, Nederländerna, Sverige, Danmark, Finland eller Österrike. Det bör påpekas att dessa överträdelseärenden i genomsnitt har pågått i nio år från det att den ursprungliga formella skrivelsen skickades.

⁶ Se resultattavla nr 8, s.11 diagram 12.

⁷ Dessa utgör förfaranden enligt artikel 228 i EG-fördraget. Avser endast mål som rör den inre marknaden (se fotnot 5).

⁸ Grekland dömdes att betala totalt 5,4 miljoner euro för en överträdelse mot miljöskyddslagstiftningen. Officiella förfaranden inleddes 1988 och Grekland avhjälpte situationen våren 2001.

Diagram 13: Belgien ”toppar” förteckningen över medlemsstater som inte rättar sig efter domstolens domar

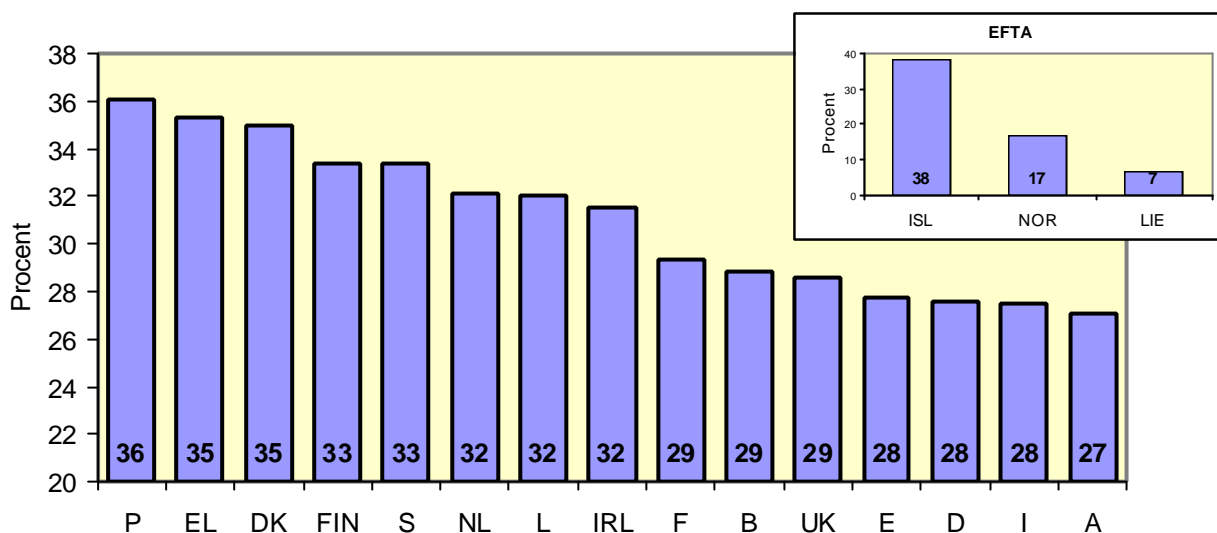
Anm.: Antalet pågående ärenden den 31 augusti 2001 där kommissionen har inlett förfaranden för underlåtelse att följa domstolens dom enligt artikel 228 i EG-fördraget. Bara ärenden som rör ett oriktigt införlivande eller en oriktig tillämpning av den inre marknadens lagstiftning ingår (se fotnot 5).

Att minska antalet överträdelseärenden

Rättsliga förfaranden är viktiga, och är ofta det enda sättet att undanröja bestående rättsliga hinder. En rättslig lösning kan dock komma för sent för den enskilde eller för det företag som har ett välgrundat klagomål. Detta ökar inte människors förtroende för den inre marknaden. Kommissionen kommer att fortsätta att vidta kraftfulla åtgärder mot alla omotiverade hinder, men det verkliga botemedlet består i betydligt resolutare åtgärder på nationell nivå för att helt undvika överträdelser. Som ett första steg uppmanar kommissionen alla medlemsstater att minska sina överträdelser med minst 10 procent fram till nästa resultatavla (dvs. våren 2002).

Det enda sättet att göra detta är att lösa så många pågående ärenden så snabbt som möjligt och undvika att nya inleds. I det sistnämnda fallet har medlemsstaternas insatser försvagats sedan föregående resultattavla. Antalet ärenden som får en tidig lösning har minskat för alla medlemsstater (diagram 14) med undantag för Nederländerna och Luxemburg, vars tidigare dåliga resultat har förbättrats en aning. Endast 30 procent av alla ärenden som inleddes under 1999 och 2000 hade lösts i augusti 2001 jämfört med 37 procent för motsvarande period som täcktes av föregående resultattavla.

Diagram 14: Mindre än en tredjedel av alla överträdelseförfaranden får en tidig lösning

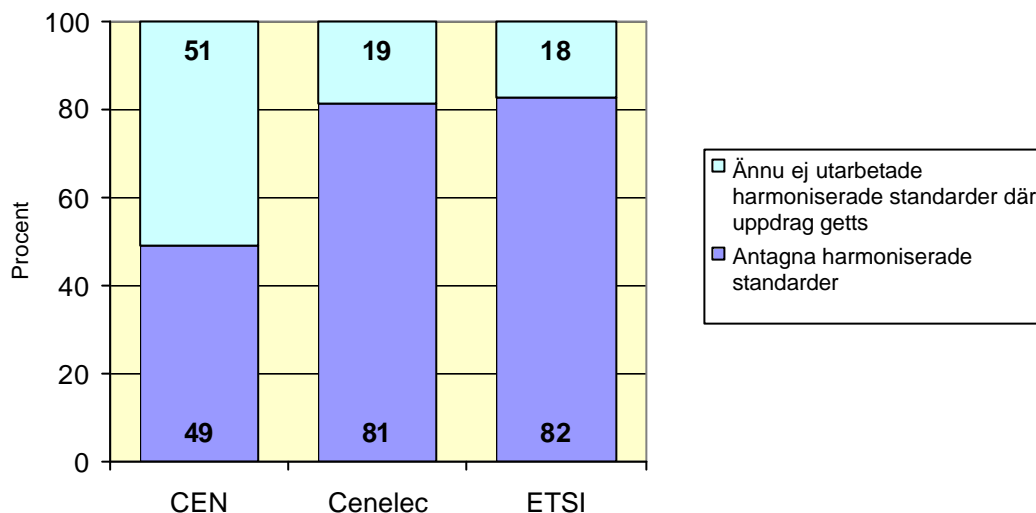
Anm.: Antalet förfaranden som hade avslutats den 31 augusti 2001 i förhållande till antalet förfaranden som inleddes mellan juni 1998 och juni 2000.

”... kommissionen uppmanar alla medlemsstater att minska sina överträdelser med minst 10 procent fram till nästa resultattavla (dvs. våren 2002).”

D. Europeisk standardisering

På det stora hela har standardiseringsorganen inom den privata sektorn (CEN, Cenelec och ETSI⁹) gjort stora framsteg när det gäller att framställa ett stort antal standarder som svar på en snabbt ökad efterfrågan på marknaden och stödda gemenskapslagstiftning som grundar sig på den nya metoden¹⁰. Mer än 80 procent av standardiseringsarbetet sker nu på europeisk eller internationell nivå. För bara 15 år sedan, innan den nya metoden infördes, skedde tvärtom 80 procent på nationell nivå. Det europeiska standardiseringsarbetet är därför ett viktigt instrument för att eliminera hinder för företag som vill sälja sina varor i hela unionen¹¹.

Diagram 15: Över 50 procent av CEN:s standarder kvarstår att genomföra, medan ETSI och Cenelec har hunnit långt i sina arbetsprogram

Anm.: Diagrammet avser läget den 30 september 2001.

CEN måste snabba på sitt arbete

När det gäller harmoniserade standarder ligger CEN klart efter de andra standardiseringsorganen då mindre än hälften av arbetet är fullbordat. Den genomsnittliga tiden för att framställa en standard är också mycket längre. Den genomsnittliga tid som CEN behöver för att nå samförstånd kring en europeisk standard har ökat avsevärt från 4,5 år 1995 till 8 år 2001¹².

⁹ Europeiska organisationen för standardisering (CEN), Europeiska kommittén för elektroteknisk standardisering (Cenelec), Europeiska institutet för telekommunikationsstandarder (ETSI). Ytterligare information om standardisering enligt den nya metoden finns på <http://www.newapproach.org>

¹⁰ Cirka 15 procent av alla befintliga standarder utgörs av "harmoniserade standarder", som har utvecklats på uppdrag av kommissionen.

¹¹ Ytterligare information om europeisk standardisering finns i en aktuell rapport från kommissionen, (KOM(2001) 527).

¹² Siffrorna grundar sig på intern statistik från CEN. Då CEN får ett uppdrag från kommissionen prioriterar man sitt arbete genom att identifiera de standarder på vilka arbetet bör inledas omedelbart.

De finns naturligtvis förklaringar till dessa långa utvecklingstider. För det första är CEN:s arbetsbelastning mycket större med 1005 standarder som håller på att utvecklas inom en rad olika sektorer, vilket kräver stora investeringar i resurser och kommittéstrukturer. CEN arbetar nu också med svårare standarder där det är svårare att nå samförstånd. Utformningen av standarder kan vara en tidsödande process som ofta kräver en kompromiss mellan deras godtagbarhet och den tid som används för att samråda med alla berörda parter. CEN självt är dock inte tillfreds med dessa långa utvecklingstider och har redan vidtagit åtgärder för att ta itu med kapacitetsbegränsningar och långa förberedelsestider.

En del av lösningen ligger i att den europeiska industrin i högre grad prioriterar detta arbete och ställer ett tillräckligt antal personer med sakkunskap till förfogande. CEN:s insatser bör börja ge resultat från nästa år. Cenelec kunde inte lämna tillförlitlig statistik om tiden för att anta standarder, men tillgängliga uppskattningar tyder på att det tar mellan tre och fyra år att anta en ny harmoniserad standard. Detta är dock ändå ganska långsamt jämfört med ETSI, vars arbetsmetoder tycks vara bättre anpassade till den dynamiska telesektorn. Dessutom behöver ETSI inte ägna lika mycket tid och resurser åt att utveckla harmoniserade standarder, som bara utgör en liten del av dess arbetsprogram.

Läget är fortfarande problematiskt inom bygg- och verkstadsindustrin

Ett politiskt tryck kan också främja processen. För att uppmärksamma de politiska beslutsfattarna på dessa utmaningar belyste man i 2001 års översyn av strategin för den inre marknaden behovet att förbättra den inre marknadens grunder. Standardiseringsarbetet utgör här en nyckeldel. Vid sitt möte i maj 2001 efterlyste rådet (inre marknaden) särskilt att man skulle intensifiera insatserna att utveckla harmoniserade standarder snabbare, framför allt inom bygg- och verkstadssektorerna¹³.

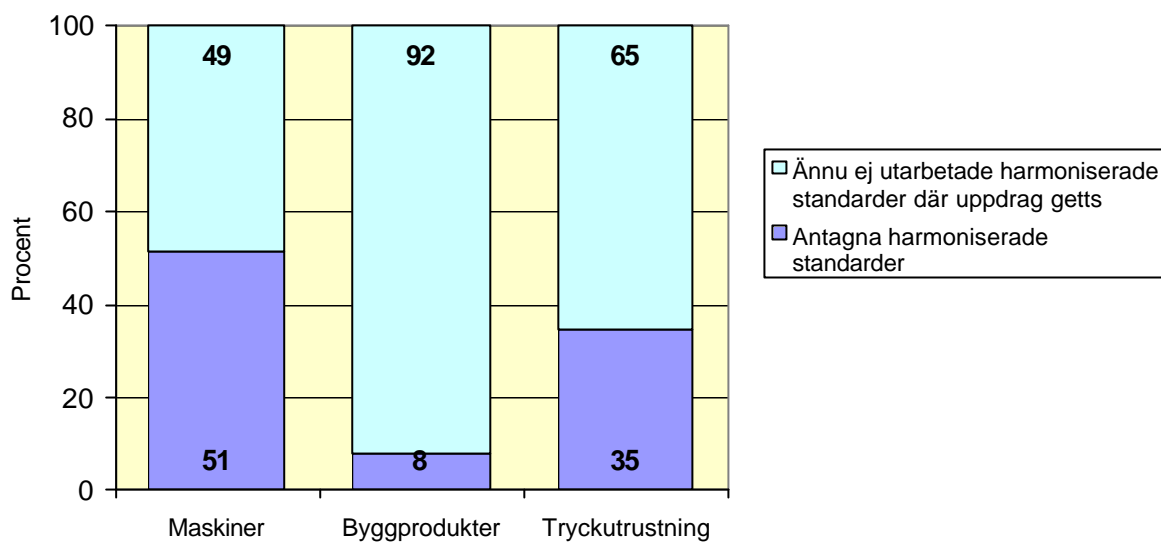
Inom så breda sektorer som direktiven om verkstads- eller byggprodukter omfattar får standarder på sätt och vis en lagstiftande funktion. Detta innebär att den nuvarande splittringen av den inre marknaden för dessa produkter kvarstår om standarder försenas. För att försöka förbättra situationen anges i 2001 års översyn av strategin för den inre marknaden målet att framställa minst 120 standarder för byggprodukter fram till slutet av 2001. Även om de första harmoniserade standarderna inom detta område antogs detta år är det antal som hittills antagits (bara 48) otillfredsställande. För att skapa en verklig inre marknad för byggprodukter krävs cirka 600 harmoniserade standarder.

Utvecklingen av europeiska standarder måste ske i takt med den tekniska utvecklingen och får inte stå i vägen för utvecklingen.

Då dessa väl har framställts fortsätter man efterhand med återstående standarder. I sina uppskattningar har CEN dock använt kommissionens uppdrag som måttstock. Det bör också noteras att man efter att uppdraget har mottagits inte kan anta några nationella standarder inom de områden som uppdraget omfattar ("frysning").

¹³ Se pressmeddelande 205 9120/01 på Europeiska rådets hemsida: <http://ue.eu.int>

Diagram 16: Mindre än 10 procent av de harmoniserade standarder som behövs för byggprodukter har hittills antagits

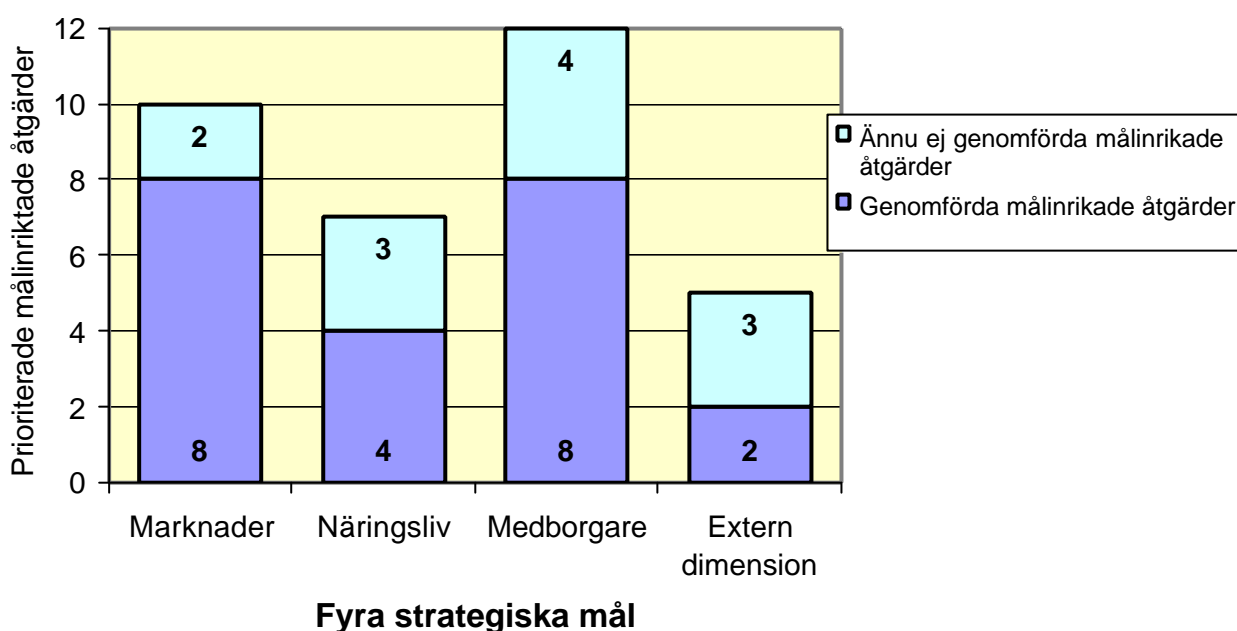
Anm.: Diagrammet avser läget den 30 september 2001.

2. FULLBORDANDET AV DEN INRE MARKNADEN

A. Strategin för den inre marknaden¹⁴ och index för den inre marknaden

Strategin för den inre marknaden är ett nyckelinstrument när det gäller att uppnå målet från Europeiska rådets möte i Lissabon att EU skall bli världens mest konkurrenskraftiga ekonomi. Höstens händelser i USA och den ekonomiska avmattningen i EU understryker än mer behovet av fortsatta strukturella reformer och ett starkt politiskt åtagande att ta itu med prioriterade frågor som syftar till att förbättra Europas konkurrensförmåga.

Diagram 17: Flertalet prioriterade åtgärder som skall fullbordas före slutet av 2001 förväntas antas i tid

Anm.: Strategiska mål: Att göra **marknaderna** effektivare. Att förbättra **näringslivsklimatet**. Att förbättra **medborgarnas** livskvalitet. Att utnyttja den inre marknadens **externa dimension**.

Även om det ännu är för tidigt att dra några bestämda slutsatser om Europeiska unionens totala resultat när det gäller att fullborda målinriktade åtgärder före slutet av detta år verkar det som om ca 63 procent av dem kommer att fullbordas. Detta skulle innebära ett något bättre resultat än föregående år, men insatserna måste fortsätta i oförminskad styrka.

¹⁴ Ytterligare information om strategin för den inre marknaden finns på http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/update/strategy/index.htm

Exempel på framsteg

Politisk överensstämmelse om posttjänster – ytterligare liberalisering av viktgränser för post
Politisk överenskommelse om distansförsäljning av finansiella tjänster som en del av handlingsplanen för finansiella tjänster
Kommissionens förslag om handel med utsläpp av växthusgaser som antogs åtta månader tidigare än väntat
Överenskomna förslag om ett europeiskt luftrum för att reformera flygledningen
Europeiska byrån för luftfartssäkerhet, som skall arbeta med flygbolagens verksamhet, har inrättats
Kommissionens förslag att liberalisera nationella godstransporter med järnväg och utveckla internationella persontrafiktjänster
Europeiskt nätverk utanför rättsväsendet (EEJ-Net) inleder verksamheten för avgörande av konsumentärenden utanför domstolarna¹⁵
FIN-Net, för att handlägga klagomål beträffande finansiella tjänster till privatkunder, som lanserades i februari 2001
Kommissionens förslag om förebyggande/återställande vid miljöskador
Inrättande av en europeisk livsmedelsmyndighet, vilket är viktigt för konsumenternas förtroende
Förslag från kommissionen om human- eller veterinärmedicinska läkemedelsprodukter, inbegripet att förenkla förfaranden för godkännande för utsläpp på marknaden
Kommissionens förslag att göra det lättare för EU-medborgare att flytta och bosätta sig i en annan medlemsstat

Uppskattningen på 63 procent grundar sig dock på det optimistiska antagandet att rådet före årets slut kommer att nå en politisk överenskommelse i vissa svåra frågor, såsom gemenskapspatentet och (åtminstone en del) av paketet om offentlig upphandling, där Europaparlamentets roll också är viktig.

Möjlig överenskommelse före årets slut

Paketet om offentlig upphandling – man hoppas nå en politisk överenskommelse om förslagen beträffande både den offentliga sektorn och försörjningsföretag (el, vatten etc.)
Gemenskapspatentet är nu inom räckhåll – detta kommer att skapa rättslig säkerhet och lägre kostnader, vilket är bra för små och medelstora företag
Det nya paketet om telekommunikationer uppmuntrar till en ökad konkurrens och skyddar konsumenterna

Även om det har gjorts vissa viktiga genombrott har andra prioriterade mål missats eller försenats. Mervärdet hos strategin för den inre marknaden är att helheten ger mer än delarna. Många av de föreslagna åtgärderna förstärker varandra eftersom en rad olika ändringar genomförs samtidigt. Genom att bara drygt 60 procent av de åtgärder som planeras i strategin blir genomförda kommer denna multiplikatoreffekt dock bara delvis att förverkligas.

¹⁵ Kommissionen kommer inom kort också att lägga fram ett meddelande om en effektiv problemlösning på den inre marknaden. Det föreslagna systemet skall ta itu med problem i medborgarnas och företagens mellanhavanden med statliga förvaltningar. Medlemsstaterna kommer att kopplas samman elektroniskt via ett system som kallas SOLVIT i syfte att se till att ärenden handläggs snabbare och effektivare. För ytterligare information, se:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/update/solvit/index.htm

Besvikelser

Direktivet om uppköpserbjudanden – 12 års arbete har ifrågasatts och Europas allmänna intressen motverkas

Den fortsatta liberaliseringen av el- och gasmarknaden har stannat upp

Antagandet av direktivet om moms på elektronisk handel har också stannat upp – det krävs lika spelregler

Direktivet om skydd av biotekniska uppfinningar har ännu inte genomförts av alla medlemsstater – vilket innebär att potentiella fördelar i form av rättslig säkerhet och innovation går förlorade

Kommissionens förslag om en strategi för tjänster ligger efter programmet

Kommissionens förslag om ett bättre system för erkännande av yrkeskvalifikationer är försenat

En mer detaljerad rapport om de framsteg som gjorts under 2001 kommer att finnas tillgänglig i mars/april 2002 i tid för kommissionens översyn av strategin för den inre marknaden år 2002.

Index den inre marknaden

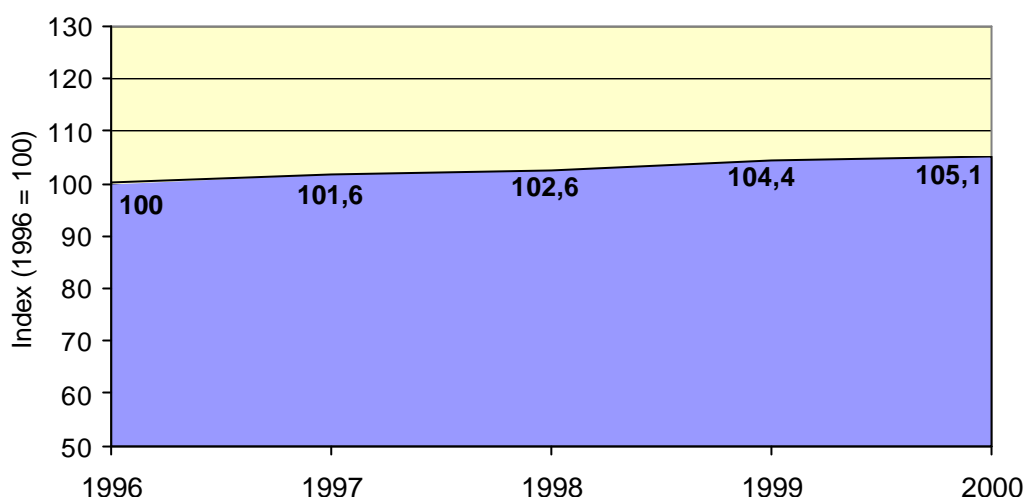
Det slutgiltiga syftet med strategin för den inre marknaden är att ge våra medborgare och företag påtagliga fördelar. Dessa fördelar är många och av mycket varierande karaktär: högre inkomster, en bättre social sammanhållning, lägre priser, ökade möjligheter att arbeta och bo utomlands, en renare miljö, en bättre tillgång till kapital m.m. Syftet med indexet för den inre marknaden är att mäta huruvida dessa konkreta fördelar eller ”resultat” verkligen uppnås.

Vi vet att den inre marknaden i realiteten är alldeles för komplex för att kunna sammanfattas i precisa siffror, men ett index kan dock ge de politiska beslutsfattarna och användarna av den inre marknaden vissa ledtrådar om i vilken riktning utvecklingen går. Dess roll är därför – i likhet med ett aktieindex som FTSE 100 – att minska den inre marknadens komplexitet till en enda siffra som är lätt att övervaka.

Resultatmätning är ett utmanande område. Ett av de största problemen är kvaliteten på och tillgången till data i olika medlemsstater. Det finns en stor lucka mellan beslutsfattarnas nuvarande behov och tillgängliga data. Eurostat och nationella statistikkontor har nu inlett ett ambitiöst program för att förbättra unionens statistik och detta förväntas ge goda resultat under kommande år.

Eftersom indexet syftar till att se hur strategin för den inre marknaden framskrider skulle kommissionen ha velat inbegripa mer kvalitetsinriktade variabler, som till exempel konkret öppnande av upphandlingsmarknader, kostnader för finansiella tjänster, e-handels utveckling och patentregistrering, men sådana uppgifter antingen saknas eller är ofullständiga. I brist på tillförlitliga uppgifter är det frestande att utnyttja rena ”processvariabler”, såsom antagna och genomförda direktiv eller överträdelser. Eftersom indexet för den inre marknaden syftar till att mäta resultat och inte insatser har man allvarligt motsatt sig detta. Grundtanken med denna uppgift är att någon form av mätning är bättre än ingen alls. Både indexet och de olika variabler på vilka det grundar sig kommer att ses över och justeras inom kort då mer uppgifter av bättre kvalitet blir tillgängliga.

Diagram 18: Index för den inre marknaden

I indexet för den inre marknaden sammanfattas 20 variabler med hjälp av en statistisk metod kallad analys av huvudkomponenter i syfte att väga varje variabels inflytande på slutresultatet. Variablerna inbegriper ökning av inkomst per capita, långtidsarbetslöshet, prisspridning, ökning av handeln inom EU, pris på allmännyttiga tjänster, tillgång till riskkapital, energiintensitet och utsläpp av växthusgaser¹⁶.

Med 1996 som utgångspunkt, det vill säga index = 100, uppgick indexet för den inre marknaden 2000 till 105,1. Även om indexets utveckling bör följas under en längre period kan det konstateras att ett antal variabler har utövat ett tryck neråt mellan 1996 och 2000. Indexet skulle ha varit högre om det inte vore för ökade avgifter på posttjänster, stora utsläpp av växthusgaser och brister inom Europeiska unionens banksystem.

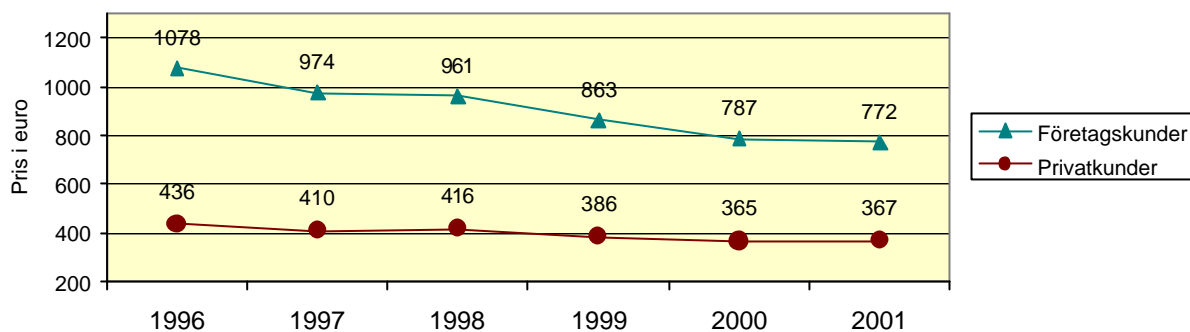
Positivt är att inkomsten per capita har ökat relativt kraftigt, att det gjorts vissa framsteg vad gäller arbetskraftens rörlighet, en sjunkande långtidsarbetslöshet och ett minskat statligt stöd, som i samtliga fall har ökat indexet. En annan positiv faktor är sjunkande kostnader för teletjänster. De europeiska medborgarna betalar i genomsnitt 16 procent mindre för samma tjänst jämfört med 1996¹⁷. Denna positiva utveckling kan till stor del tillskrivas avreglerade marknader och lägre kostnader för teleteknik.

”Med 1996 som utgångspunkt, det vill säga index = 100, uppgick indexet för den inre marknaden 2000 till 105,1.”

¹⁶ En fullständig förteckning över variablerna och en ytterligare förklaring av den statistiska metoden finns i bilagan.

¹⁷ Källa: Teligenundersökningen som beställts av Europeiska kommissionen, GD Informationssamhället. Uppgifterna för 2001 är fortfarande preliminära och kommer att släppas i den sjunde rapporten om genomförandet av telekommunikationspaketet i december 2001. Nationella prisindex har viktats efter befolkningsandel för att få fram genomsnittet för EU. Priser för privatkunder inbegriper moms, medan priserna för företagskunder är exklusive moms.

Diagram 19: Priserna på teletjänster sjunker inom EU

Anm.: Pris i euro för en korg av nationella samtal (inbegripet fasta avgifter, abonnemang m.m.) under ett år. Korgarnas sammansättning varierar avsevärt mellan privatkunder och företagskunder, så de totala priserna är inte jämförbara.

Företagens avgifter har sjunkit mer än de avgifter som tas ut av privatkunder. Detta beror främst på den högre andelen fasta avgifter och lokalsamtal i korgen av samtal för privatkunder. Före avregleringen var dessa delar ofta korssubventionerade genom högre avgifter på rikssamtal. Under årens lopp har priser på lokalsamtal och fasta avgifter till och med ökat trots den allmänna tendensen till sjunkande priser. Avregleringen innebär sålunda ett närmare samband mellan den reella kostnaden för att tillhandahålla tjänster och motsvarande avgifter som tas ut av konsumenterna.

”De europeiska medborgarna betalar i genomsnitt 16 procent mindre för samma tjänst jämfört med 1996.”

B. Handlingsplanen för finansiella tjänster¹⁸ och eurons införande

Påfrestningarna på det finansiella systemet efter de tragiska händelserna i USA visar att skälen för att integrera de europeiska finanssystemen som en motor för tillväxt och sysselsättning, en buffert mot marknadens volatilitet och en pool av ekonomisk stabilitet är starkare än någonsin tidigare. Handlingsplanen för finansiella tjänster innehåller åtgärder bland annat för finansiell stabilitet samt för att bekämpa finansiering av terrorism, som svarar mot dessa utmaningar.

Införandet av sedlar och mynt i euro utgör det sista steget i förverkligandet av Ekonomiska och monetära unionen (EMU) för EU-medborgare i 12 medlemsstater. Eurons fördelar kommer dock att utnyttjas fullt ut först då EMU kompletteras med en gemensam finansmarknad. Detta innebär till exempel att medborgarna måste kunna göra överföringar över gränserna lika lätt och billigt som nationella överföringar, annars äventyrar man allmänhetens förtroende för euron. I nuläget är gränsöverskridande betalningar i euro mycket dyrare än nationella betalningar. Kommissionen föreslog därför i juli en förordning för att sänka bankernas avgifter för gränsöverskridande betalningar i euro till samma nivå som nationella betalningar. Dessutom kommer genomförandet av handlingsplanen för bedrägeribekämpning att öka den inre marknadens effektivitet, öka allmänhetens förtroende för gränsöverskridande betalningssystem och bidra till en framgångsrik utveckling av den elektroniska handeln.

”... motiven för att integrera de europeiska finanssystemen som en motor för tillväxt och sysselsättning, en buffert mot marknadens volatilitet och en pool av ekonomisk stabilitet är starkare än någonsin tidigare.”

Det har gjorts stora insatser för att genomföra handlingsplanen för finansiella tjänster sedan föregående resultattavla, men mycket arbete återstår. 23 åtgärder i handlingsplanen har fullbordats. Sju av dessa utgörs av rättsakter som redan antagits eller snart förväntas antas av rådet och Europaparlamentet.

Lagstiftning som antagits av rådet och Europaparlamentet
Den europeiska bolagsordningen
Direktivet om penningtvätt
Direktivet om likvidation av banker
Direktivet om likvidation av försäkringsföretag
Direktivet om elektroniska pengar
Ändringar av fjärde och sjunde direktiven om bolagsrätt
Ändring av försäkringsdirektivet för att möjliggöra utbyte av information med tredje land

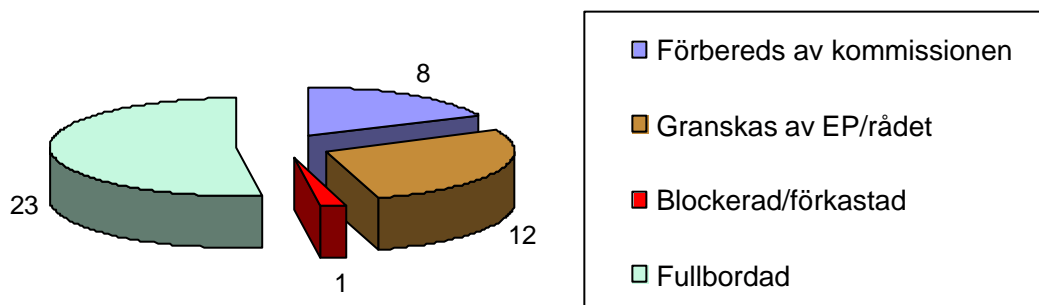
De övriga 16 åtgärderna utgörs av meddelanden, rapporter, rekommendationer eller beslut som antagits av kommissionen. Tolv lagförslag håller för närvarande på att beredas i rådet och Europaparlamentet.

¹⁸ Framstegen i genomförandet av handlingsplanen för finansiella tjänster beskrivs i detalj och uppdateras regelbundet på Internet. Se den kommande femte rapporten om handlingsplanen för finansiella tjänster: http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm

Åtgärder som kommissionen föreslagit och som håller på att beredas
Förordning om gränsöverskridande betalningar
Direktiv om distansförsäljning av finansiella tjänster (politisk överenskommelse inom rådet)
Direktiv om kollektiva investeringsfonder (fondföretag – UCITS)
Direktiv om mellanhänder inom försäkringsbranschen
Förordning om internationella redovisningsnormer
Direktiv om beskattning av kapital
Direktiv om pensionsfonder
Direktiv om marknadsmissbruk
Direktiv om solvensmarginal för försäkringsföretag
Direktiv om finansiella konglomerat
Direktiv om prospekt
Direktiv om säkerheter

Kommissionen håller på att förbereda ytterligare åtta åtgärder inom ramen för handlingsplanen för finansiella tjänster. Dessutom kommer ett ändrat direktiv om uppköpserbjudanden att föreslås efter att det oväntat förkastats av Europaparlamentet.

Diagram 20: Genomförande av handlingsplanen för finansiella tjänster

Anm.: Diagrammet avser läget den 10 oktober 2001.

Trots de stora framsteg som hittills gjorts och trots politiskt stöd på högsta nivå råder det fortfarande osäkerhet kring EU:s åtagande att genomföra handlingsplanen för finansiella tjänster före tidsfristerna 2005 (slutligt genomförande) och 2003 (integrering av värdepappersmarknaderna). I takt med att kommissionen lägger fram erforderliga förslag förskjuts tyngdpunkten för beslutsfattandet till rådet och Europaparlamentet.

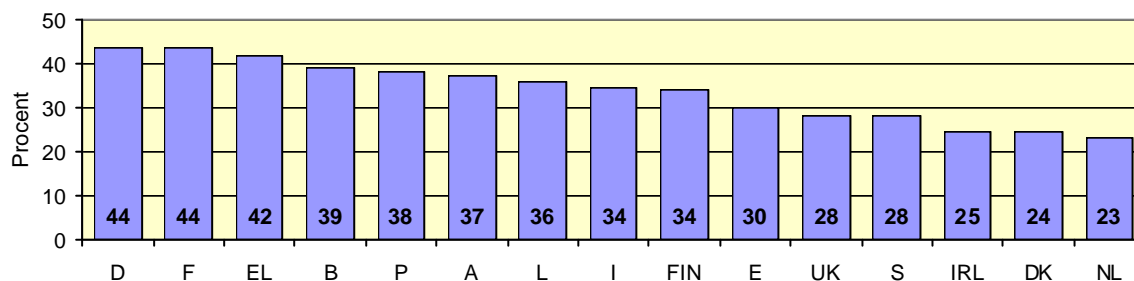
3. UNDERSÖKNING AV KVALITETEN PÅ EU:S REGELVERK

Det statliga lagstiftningsarbetet formar våra och våra företags liv. Det kan utgöra och utgör också ofta en positiv förändringskraft. Vårt system av lagar och regler skapar förutsättningar för en ordnad social verksamhet och affärsverksamhet. Det säkerställer en effektiv konkurrens och skyddar konsumenter och miljön mot missbruk. Det utgör grunden för våra ekonomiska framgångar.

Reglering medför kostnader, vilka bör överträffas av de fördelar som reglerna skapar. Våra företag klagar dock allt mer på att vissa delar av gemenskapens och medlemsstaternas lagstiftning inte fungerar bra. De pekar på kostnaden för överdrivet komplexa och detaljerade regler, som hela tiden tvingar dem att investera stora belopp för att uppfylla gällande regler. Effekterna av en dålig lagstiftning är särskilda tunga för små och medelstora företag, som kan sakna resurser och kunskap att hantera den.

För att bedöma EU-företagens uppfattning om kvaliteten på lagstiftningen i gemenskapen har kommissionen genomfört en större oberoende undersökning¹⁹. Undersökningen, som huvudsakligen genomfördes under september 2001, omfattade över 4000 företag i samtliga 15 medlemsstater. Man bad företag med fler än tio anställda inom alla industrisektorer att betygsätta lagstiftningens kvalitet och dess effekter på deras strategier och verksamhet. Man försökte inte att skilja mellan nationella och gemensamma regler eftersom de flesta företag ofta inte känner till källan till lagstiftningen. Dessutom överlappar dessa regler ibland varandra.

Diagram 21: En stor andel tyska och franska företag är missnöjda med kvaliteten på det regelverk de omfattas av. Nederländska företag är nöjdst.

Anm.: Andel företag som svarade att lagstiftningen är inaktuell eller inte anpassad till de verkliga förhållandena på marknaden och den tekniska utvecklingen.

En stor andel av företagen anser att lagstiftningen i deras hemland inte ligger i fas med marknaden (diagram 21). Med andra ord försöker företagen hantera gårdagens regler i dagens ekonomi. Den snabba utvecklingen är definitivt en av de största utmaningarna som lagstiftarna måste ta sig an då de uppdaterar sitt regelverk. Uppfattningarna varierar avsevärt mellan medlemsstaterna. Tyska och franska företag är minst nöjda med det regelverk som de omfattas av. Irländska, danska och nederländska företag känner i allmänhet att deras regler utvecklats mer i linje med nya förhållanden på marknaden och med den tekniska utvecklingen.

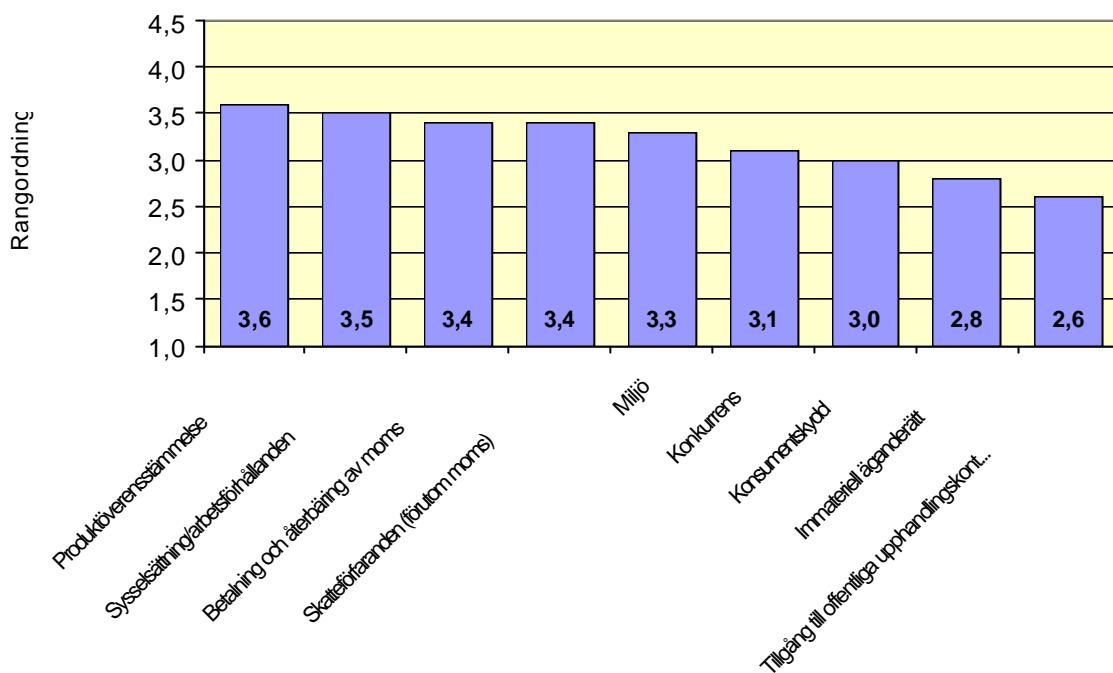
¹⁹ EOS Gallup Europe, september 2001: Single Market Monitor Survey, utförd för Europeiska kommissionen, GD Inre marknaden. För ytterligare information, se http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/update/score/index.htm

”En stor andel av företagen anser att lagstiftningen i deras hemland inte ligger i fas med marknaden.”

Krav på överensstämmelse för produkter fortsätter att toppa listan över företagens största problem. Detta gäller särskilt stora företag. Då krav på överensstämmelse för produkter blir till tekniska hinder slår det mot företagets centrala verksamhet, och påverkar deras strategier för produktutveckling, produktion, försäljning och marknadsföring. Behovet att anpassa produkternas utformning, omorganisera produktionsprocesser samt att packa om och testa produkter på nytt medför kostnader, vars omfattning varierar mellan produkter och olika tekniska metoder.

Många företag identifierade också sysselsättning och arbetsförhållanden som områden där regler och skyldigheter kan vara oproportionerliga mot lagstiftningens mål. Därefter kommer tillämpning av och efterlevnad av formaliteter på beskattningsområdet (både direkta och indirekta).

Diagram 22: Produktöverensstämmelse är våra företags största problem

Anm.: Rangordning gjord av företagen avseende hur betungande lagstiftningen är på olika områden. 5 motsvarar mycket betungande och 1 inte alls betungande.

Det är intressant att notera att det är medlemsstaterna och inte gemenskapen som antar flertalet av reglerna inom de tre ”tyngsta” områdena. Detta bekräftar resultaten från andra aktuella undersökningar. Exempelvis uppskattar Ekonomiska och sociala kommittén i ett aktuellt yttrande²⁰ om förenklade regler att gemenskapen ansvarar för mindre än 10 procent av de regler och förordningar som är tillämpliga på företag i medlemsstaterna.

²⁰ Preliminärt utkast till yttrande från sektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion om förenkling (tilläggsyttrande), observationsgruppen för den inre marknaden, föredragande: Walker.

Diagram 23: Prioriterade områden för förenkling per medlemsstat

B	Sysselsättning och arbetsförhållanden
DK	Betalning och återbäring av moms
D	Överensstämmelse, certifiering eller godkännande i fråga om produkter
E	Överensstämmelse, certifiering eller godkännande i fråga om produkter
EL	Sysselsättning och arbetsförhållanden
F	Sysselsättning och arbetsförhållanden
FIN	Betalning och återbäring av moms
I	Överensstämmelse, certifiering eller godkännande i fråga om produkter och skatteförfaranden (förutom moms)
IRL	Sysselsättning och arbetsförhållanden
L	Miljö
NL	Överensstämmelse, certifiering eller godkännande i fråga om produkter och betalning och återbäring av moms
A	Miljö
P	Betalning och återbäring av moms
S	Överensstämmelse, certifiering eller godkännande i fråga om produkter
UK	Överensstämmelse, certifiering eller godkännande i fråga om produkter

Anm.: Områden där det ansågs vara dyrast och svårast att efterleva lagstiftningen.

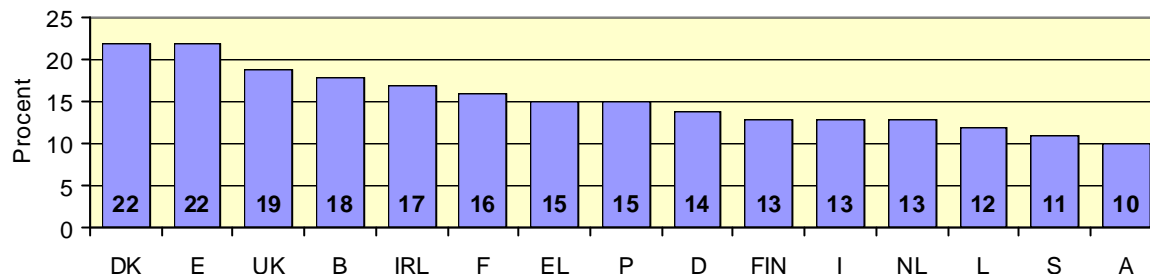
En lagstiftning av dålig kvalitet sänker välståndet i Europeiska unionen utan att ge samhället några fördelar. Den tvingar företag att investera betydande belopp som de annars skulle kunna investera i en utbyggnad av den produktiva verksamheten. Undersökningen antyder att företagen skulle kunna spara i genomsnitt 15 procent (eller upp till 22 procent i fråga om Danmark och Spanien) av sina kostnader för att följa lagstiftningen om den var bättre utformad. I flera undersökningar har man uppskattat företagets totala kostnader för att följa lagstiftningen till mellan 4 och 6 procent av BNP²¹. Om man utgår från siffran 4 procent skulle besparingarna om man förbättrade kvaliteten på lagstiftningen i Europa kunna uppgå i storleksordningen 50 miljarder euro. Denna uppskattning grundar sig naturligtvis på en statisk situation. Ett regelverk av högre kvalitet skulle förmodligen skapa en ny ekonomisk dynamik vars fördelar utan tvekan skulle vara ännu större.

Slutversionen kommer att finnas tillgänglig på Ekonomiska och sociala kommitténs hemsida: <http://www.esc.eu.int/pages/en/home.htm>

²¹ Se till exempel Europeiska observationsorganet för små och medelstora företag, tredje årsrapporten, EIM, Nederländerna, 1995, eller Europaparlamentets betänkande om kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet, Utvärdering av SLIM: förenklad lagstiftning för den inre marknaden, (KOM(2000) 104 - C5-0209/2000 - 2000/2115(COS)), s. 6, föredragande: B. Doorn.

Detta är en vinst som är väl värd att eftersträva. Det gör behovet av en övergripande strategi för en bättre lagstiftning, som genomförs effektivt på både gemensam och nationell nivå, desto akutare.

Diagram 24: Danska och spanska företag tror att de kan spara upp till 22 procent av sina totala kostnader för att följa lagstiftningen om den var av bättre kvalitet

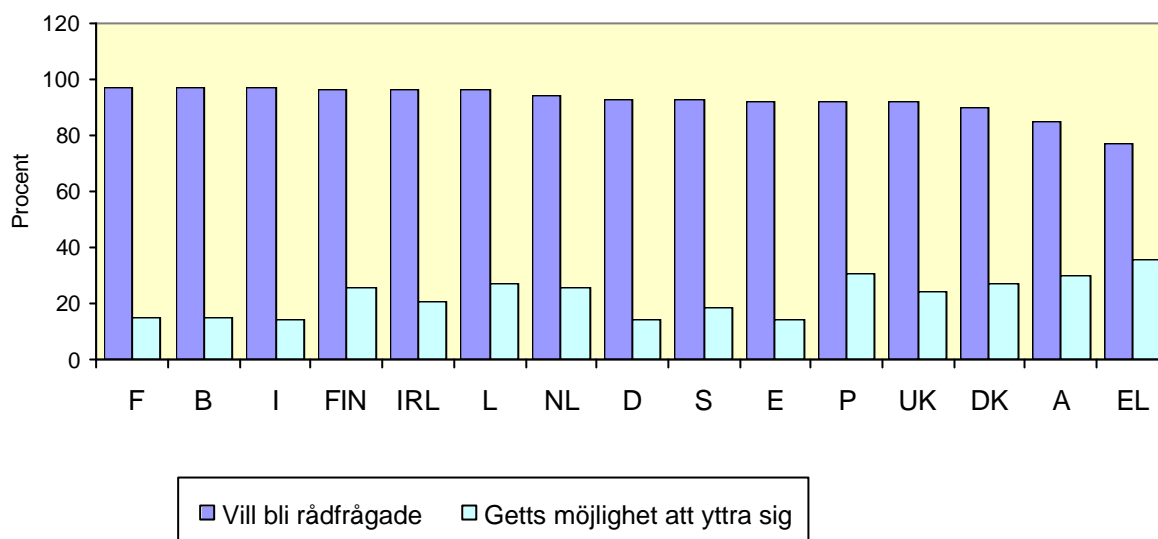

Anm.: Onödiga kostnader för att följa lagstiftningen i procent av de totala kostnaderna för att följa lagstiftningen.

”... besparingarna om man förbättrade kvaliteten på lagstiftningen i Europa skulle kunna uppgå i storleksordningen 50 miljarder euro.”

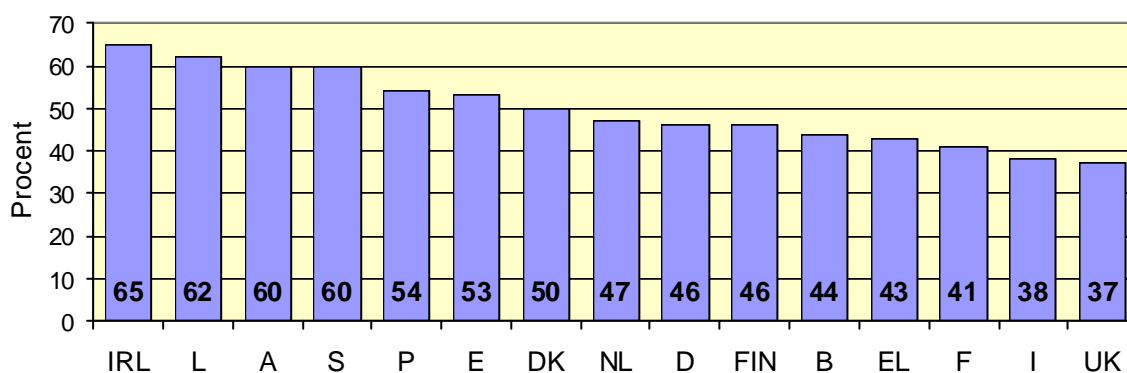
Bra regler är sådana regler som innebär att man når deras syfte på enklast möjliga sätt, som tillämpas på ett enhetligt sätt och som är lätta att följa. Bra regler är också sådana regler där man innan de införs har samrått med berörda parter för att se till att deras synpunkter verkligen beaktas. Näringslivet är angeläget att få bidra till utformningen av politiken. Detta bekräftas av det faktum att en stor majoritet uppgav att de skulle vilja uttrycka sina åsikter om kommande lagstiftningsinitiativ. I praktiken uppgav dock bara en liten minoritet av företagen att man någonsin hade bett om deras synpunkter.

Diagram 25: Företagen vill att man samråder med dem mycket oftare

Då en åtgärd väl har antagits räcker det inte att myndigheterna bara överlåter på företagen att följa den. Vad som krävs är att ansvariga myndigheter förvaltar regler och förordningar på ett aktivt och förnuftigt sätt. Mer än hälften av de företag i EU som ingick i undersökningen ansåg dock att myndigheterna ofta tillämpade gällande regler på ett alltför stelbent sätt.

Diagram 26: I flertalet medlemsstater anser bara en minoritet av företagen att deras myndigheter tillämpar gällande lagar på ett förnuftigt sätt

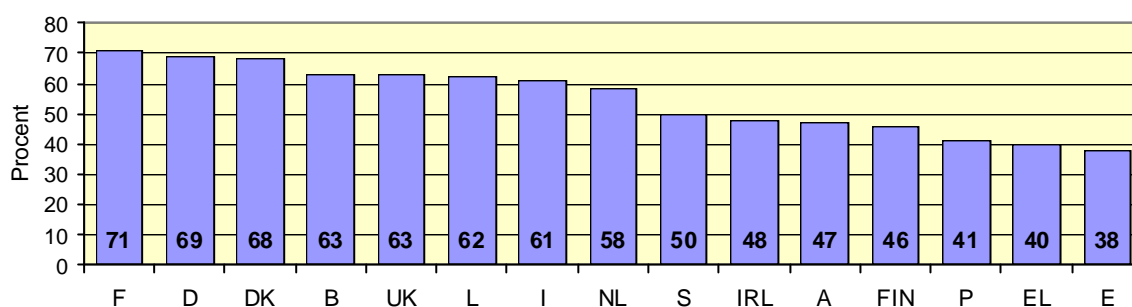

Anm.: Andel av företagen som anser att deras nationella myndigheter tillämpar lagstiftning med ett gott omdöme och på ett proportionerligt sätt.

Då företag stöter på ett problem vet de ofta inte var de skall söka hjälp eller råd om tillämpningen av en viss förordning. Då de vänder sig till lämpligt organ klagas dessutom ungefär hälften av företagen på att det tar för lång tid att få ett svar.

Trots retoriken kring behovet av en enklare lagstiftning ser flertalet företag inte några urskiljbara effekter på deras dagliga verksamhet. Detta gäller särskilt Frankrike, Tyskland och Danmark, där företagen menade att de flesta lagar och förordningar som påverkar dem varken hade förenklats eller höll på att förenklas. Detta tyder på en klyfta mellan retorik och verklighet.

Diagram 27: 71 procent av de franska företagen anser att insatserna för att förenkla lagstiftningen ännu inte har gjort deras tillvaro enklare

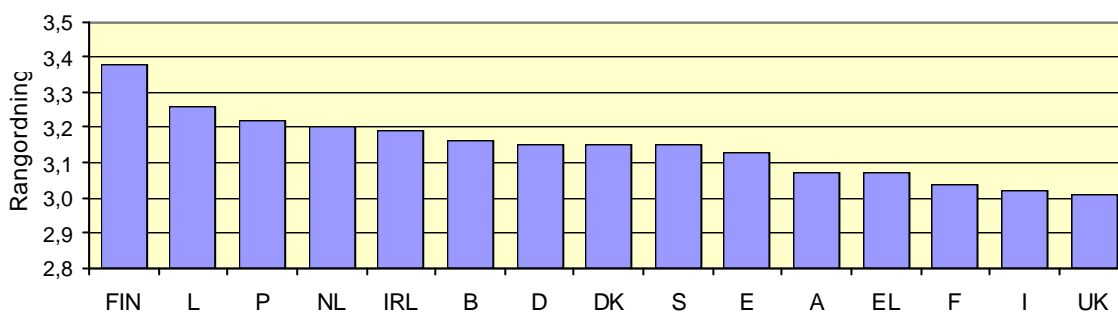
Anm.: Andel av företagen som svarade att de lagar och förordningar som påverkar dem antingen har förenklats marginellt eller inte alls.

Ett ömsesidigt erkännande har varit av central betydelse för insatserna att undanröja rättsliga hinder på den inre marknaden. I vissa fall skiljer sig de nationella metoderna för att utforma tekniska förordningar dock så kraftigt att det utesluter en smidig tillämpning av denna princip. Då man väljer att tillämpa ett ömsesidigt erkännande kan det importerande landet införa krav att bevis upprättas för att överensstämmelse råder med motsvarande specifikationer i exportlandet. Dessa aspekter på lagstiftningen kan allvarligt hindra handeln inom gemenskapen.

”Trots retoriken kring behovet av en enklare lagstiftning kan flertalet företag inte urskilja några effekter på deras dagliga verksamhet.”

I undersökningen ombads de företag som handlar mest aktivt på den inre marknaden att identifiera vilken medlemsstat som det är lättast respektive svårast att göra affärer med, särskilt mot bakgrund av dess specifika rättsliga krav.

Diagram 28: Finland uppfattas som det land som det är lättast att handla med, medan Förenade kungariket och Italien uppfattas som de svåraste

Anm.: Företagens betygsättning av komplexiteten hos andra medlemsstaters rättsliga krav då de handlar med dem på en skala från 4 till 1 (där 4 är minst svårt och 1 svårast).

Eftersom Förenade kungariket, Italien och Frankrike ansågs höra till de fem viktigaste marknaderna är det störande att konstatera att de också uppfattas som de svåraste att handla med. Det är särskilt förvånande att de vitt omtalade insatserna i Förenade kungariket och Italien att förenkla sina nationella regler uppenbarligen ännu inte har känts av de företag som handlar med dem.

I nästan 7 procent av fallen ansågs regelverket vara så negativt att företag beslutade att minska eller helt upphöra med sin handel med en eller flera medlemsstater. Detta gäller särskilt företag som försöker handla med Frankrike, Tyskland och Italien.

Mer positivt för den inre marknadens utveckling är att en överväldigande majoritet av företagen ansåg att det var mycket enklare att handla med andra medlemsstater än med tredje land, som till exempel USA. Detta är förstås precis vad man kunde vänta sig, men det är uppmuntrande att det bekräftas av dem som direkt påverkas av EU:s politik.

”I nästan 7 procent av fallen ansågs regelverket vara så negativt att företag beslutade att minska eller helt upphöra med sin handel ...”

BILAGA: INDEX FÖR DEN INRE MARKNADEN – METOD OCH UPPGIFTER

Index för den inre marknaden består av 20 variabler

Diagram 29: Variabler som används i index för den inre marknaden

Variabel	Uppgifterna härrör från
Utländska direktinvesteringar inom EU i procent av BNP	1996-2000
Totalt statligt stöd i procent av BNP	1995-1999
Värdet av offentliggjord offentlig upphandling i procent av BNP	1996-2000
Utsläpp av växthusgaser	1995-1999
Energiintensitet i förhållande till BNP	1995-1999
Antal utfärdade ISO 14000-certifikat	1996-2000
Inkomst per capita (köpkraftsjusterad)	1996-2000
Kostnad för en energikorg (el + gas)	1996-2000
Utlåningsränta genom inlåningsränta för bankkunder	1996-2000
Långtidsarbetslöshet	1995-1999
EU-medborgare som arbetar i andra EU-länder	1996-2000
Prisspridning i hushållens konsumtion	1995-1999
Handel inom EU i procent av BNP	1996-2000
Värdet på pensionsfondstillgångar i procent av BNP	1995-1999
Börsvärde i procent av BNP	1996-2000
Antalet patentansökningar per capita	1996-2000
Risikapitalfonder som mobiliseras för företagsetableringar i procent av totala riskkapitalet	1996-2000
Utgifter på informations- och kommunikationsteknik i procent av BNP	1996-2000
Porto (standardbrev på 20 g)	1996-2000
Kostnad för en korg av teletjänster (OECD:s korg för privatkunder)	1996-2000

Då uppgifter för 2000 saknades användes 1999 års uppgifter i beräkningarna. Variablerna uttrycks i årlig förändringstakt och har integrerats i indexsiffror med hjälp av metoden med huvudkomponenter (*Principal Components Method*). Denna metod utgör underförstått en ”målviktnings” mellan variablerna och hanterar sambandet mellan variabler på ett lämpligt sätt.